

SZÍNHÁZ

A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET • 2000. június

FORGÁCH ANDRÁS

A SZŰZ, A HULLA, A PÜSPÖK ÉS A KÉSEK

Szabad futamok Gabriel García Márquez
Egy előre bejelentett gyilkosság krónikája
című regénye nyomán

SZEREPLŐK

AMADOR ATYA, a falu plébánosa
ANGELA VICARIO, Bayardo San Roman menyasszonya
PURA VICARIO, Angela Vicario anyja
PABLO és PEDRO VICARIO, a bátyjai, ikrek és gyilkosok
PLACIDA LINERO, Santiago Nasar anyja
VICTORIA GUZMAN, Placida Linero házvezetőnője
CELIA, a lánya
APONTE EZREDES, a falu előljárója
APONTE FELESÉGE
SANTIAGO NASAR, akit megölnek, és nem tudja, miért
CRISTO BEDOYA, Santiago Nasar barátja
LEANDRO PORNOY, tizedes
FAUSTINO SANTOS, hentes és mészáros
ARMENTA a tejbolt tulajdonosnője
ÖREG XIUS, háztulajdonos
FLORA MIGUEL, Santiago Nasar menyasszonya
NAHIR MIGUEL, Flora Miguel apja
PRUDENCIA COTES, Pablo Vicario menyasszonya
VIZSGÁLÓBÍRÓ
YAMIL SHAIUM, arab boltos
MARIA ALEJANDRINA CERVANTES, bordélyházi madám
BAYARDO SAN ROMAN, az idegen
valamint lakodalmi népség, kutyák, mulatt nők, részegek,
kíváncsiak és egyéb halandók

MEGJEGYZÉS

*Bizonyos események egy időben történnek – ezt a törekvést a példány a szövegek balra,
középre, illetve jobbra szerkesztésével ábrázolja.*

I. RÉSZ

1. BONCOLÁS

Vad kutyaugatás ballatszik.

Két összetolt asztalon, amelyek viaszosvászonnal vannak letakarva, ott fekszik egy bolttest, Santiago Nasar vértől csöpögő hullája. Az arca lila zsebkendővel van letakarva. Mellette egy pap áll reverendában: Amador atya. A Vizsgálóbíró időnként letörli a verítéket a homlokáról, időnként a legyeket hessegeti az arca elől. Az asztal mellett vödör áll. Amador atya időnként beledob valamit a vödörbe, ahonnan vörös színű folyadék fröccsen ki. Az atya a Vizsgálóbírónak diktál. Amador atya mozdulatai gyakorlatlanságról árulkodnak. Kissé remegő hangon diktálja a boncolási jegyzőkönyvet. Időnként nagyot kortyol egy odakészített kancsó vízből. Végig hallani a kutyák ugatását, egészen addig, amíg Placida Linero nem intézkedik

AMADOR ATYA (diktál) A testen negyvenkét kisebb és hét halálos seb található. Valamennyi seb késtől vagy késhez hasonló eszköztől származik, mely eszközöket eredetileg a – nagybetűkkel – Vicario fivérek disznóvágásra használtak. Ezt a disznóvágást inkább ne. Valamennyi seb kettő, azaz kettő késtől származik. Nem megállapítható teljes biztonsággal, hogy melyik késtől melyik sérülés. Nem megállapítható teljes biztonsággal, hogy a halálos sebet, pontosabban a hét halálos seb közül melyik kés melyik sebet – vagy írjuk le a kések formáját? Írjuk le a kések formáját: tehát ez nem kés, ezek nem is kések, hanem inkább hentesszerszámok, húsbontó szerszámok, az egyik egy kisebb fűrészfogú jatagán vagy vékony szekerce, vagy pedig... szóval mintegy negyven centi hosszú, a szélesebb pedig huszonnégy centi, frissen élezett toledói acél, egy torreadornak is megfelelné, hogy bevigye a halálos döfést – nem megállapítható, hogy melyik kés, a szélesebb vagy a keskenyebb ejtette a halálos sebet, ebből van legalább nyolc vagy pedig hét. Ebből a hét sérülésből elegendő lett volna egyetlenegy külön is, hogy megölje a huszonegy éves áldozatot, Santiago Nasart, aki vallására nézve katolikus, nemzetisége arab. Karibi arab. Ilyen nincs. Ez utóbbit ne írd.

A fiatal áldozatot, csupa nagybetűvel: Santiago Nasart, aki különben, orvosa véleménye szerint... lábjegyzetbe: orvosi szakvéleményt csatoltuk... Iguaran doktortól be kell szerezni, juttasd eszembe – az is ilyenkor utazgat! Ezt ne írd! ...tehát csatoltuk a boncolási jegyzőkönyvhöz – így gyűlölni a püspök urat! inkább elutazik! Minden orvos ateista. Ezt se írjuk. Tehát orvosa véleménye szerint teljesen egészséges volt. Megállapítható, hogy az áldozat lassú elvérzés következtében hunyt el, miután, megbízható tanúk állítása szerint, még nyolcvanhét lépést tett meg a ház körül, saját beleit kezével felfogva... A halál közvetlen oka tehát korántsem az alsó pitvar szívmán haránt ejtett vékony, mintegy öt milliméter mély vágás, mely hosszában némileg felsértette a tüdőhártyát is, és amelyiket csak a hetedik borda akadályozott meg abban, hogy egyenesen a szívbe hatoljon, hanem, meglepő módon, a máj, illetve a combtőben található ütőért ért szűrés. Az áldozat ugyanis védekezés közben mintegy beleszaladt

a késcsapások legtöbbszörébe. Egy idő után, talán a vérveszteség következtében is, földadta a védekezést.

2. BÖRTÖNCELLA

Pedro föl-alá járkal, Pablo egykedvűen nézi. Hessegetik magukról a legyeket. Két tányér a földön, ennivalóval. Két szék. Kübli. Pedro egy darab kenyeret tép ketté és szór szét dühödten a padlón

PEDRO

A rohadt életbe! A rohadt életbe!

PABLO

Kenőcs.

PEDRO

Tessék?

PABLO

Krém.

PEDRO

Micsoda?

PABLO

Mért nincs nálad a kenőcsöd? Szóljak az őrnek?

Elküldet érte.

PEDRO

Ezek a kibaszott kutyák is!

PABLO

Nem hallasz?

PEDRO

Meg akarok mosakodni!

PABLO

Már háromszor mosakodtál.

PEDRO

Meg akarok mosakodni! Mondd meg nekik, hogy meg akarok mosakodni!

PABLO

Nem hiszem, hogy negyedszer is hoznák a lavórt.

PEDRO

Meg akarok mosakodni. Szomjas vagyok. Szomjas vagyok.

PABLO

Ne igyál! Attól hűgyoznod kell, te marha!

PEDRO

Nagyon fáj. Szúr a farkam, mintha kristálytűvel szurkálnának. Soha többet nem fogok pisálni. Soha többé.

Szűzanyám, mindjárt elájulok.

PABLO

Én jó vagyok, jó vagyok, jó vagyok, jó vagyok, nagyon jó vagyok, nagyon jó ember vagyok. És te is.

Te is nagyon jó ember vagy.

PEDRO

Vizet. Vizet akarok. Hozzanak be vizet! Mosakodni akarok. Vizet adjatok! Vizet akarok.

PABLO

Kuss.

PEDRO

Fáj. Iszonyatosan fáj. Ennyire még sohasem fájt. Te nem érzed, hogy nekem mennyire fáj? Nem hánysz mindjárt, nem hányod el magad mindjárt? Úristen, vizelni kell. Vizelni kell. Vizelni kell!

ŐR HANGJA

Kuss!

3. A BONCOLÁS FOLYTATÁSA

AMADOR ATYA (*főlemeli a májat*) A májat gyakorlatilag kettéhasította az elülső oldalán behatoló két mély késszúrás, melyek közül az első (*Megméri*) három és fél centi, a másik (*Méri azt is egy ezüstkanál nyelével*) öt centiméter mély. A hasüreg alvadt vérrögökkel van tele. A gyomorban egyébként előző napi vacsora maradványait találtuk, melyekből megállapítható, hogy az áldozat bőségesen vacsorázott, a gyomortartalom elemzésétől megfelelő laboratóriumi berendezések híján ezúttal – ezt ne írj! (*Egy aranypénzt vesz ki a belek közül, a fénybe tartja, vizsgálja, nézi*)

4. BÖRTÖNCELLA

PEDRO
Papot akarok.
PABLO
Jézus Mária. Szarnom kell.
PEDRO
Papot akarok. Papot.
PABLO
Szarnom kell.
PEDRO
Mi van?
PABLO
Szarnom kell.
PEDRO
Ne csináld te is. Amador atya! Amador atya! Hol van Amador atya?
PABLO
Mindjárt beszarok.
ŐR
Ott a kübli, Pedro. Amador atyának most más dolga van!
PABLO
Én a Pablo vagyok.
ŐR
Nekem mindegy.
PABLO
Pablo vagyok.
ŐR
Te egy kis gyáva gyilkos vagy, és lógni fogsz!
PABLO
Pablo vagyok. És szarnom kell. Megmérgezték.
PEDRO
Ki mérgezett volna meg?
PABLO
Fel fogják gyújtani a házunkat. Szarnom kell!
ŐR
Ne üvöls!
PEDRO
Üvöltök! Annyit üvöltök, amennyit akarok!

5. A BONCOLÁS FOLYTATÁSA

AMADOR ATYA (*nézi az aranyérmét*) Három centi átmérőjű aranypénz, az áldozat valószínűleg gyermekkorában nyelte le. A haránt vastagbélben hat kisebb, a

vékonybeleken pedig megszámlálhatatlanul sok késszúrás látható, ezek a szúrások mind szemből érték az áldozatot, és azt eredményezték, hogy a belek gyakorlatilag kiomlottaknak tekinthetők. A belekre irányuló szúrások tömegének oka valószínűleg a két elkövető hentesmúltjából következik. A hátán lévő egyetlen késszúrás, mely a harmadik ágyékcsigolya magasságában érte, a jobb vesén is áthatolt.

6. GYÁSZ

PLACIDA LINERO (*láthatólag rettenetes fejfájás gyöttri, az ő fején is zsebkendő van, amit időnként megnedvesít, kardamómimagot rágcsál, időnként hirtelen mozdulatokkal a levegőbe csapkod, mintha hessegetne valakit vagy valamit*) Csináljanak már valamit azokkal a kutyaikkal.
VICTORIA GUZMAN Érzik a vérszagot. Hol terítsek az ezredes úrnak? Nincs egy nyugodt zug ebben a házban.
PLACIDA LINERO Fáj a fejem.
VICTORIA GUZMAN Most jön át a téren. Szépen jön. Micsoda férfi!
PLACIDA LINERO Hogy tudsz te most ilyesmire gondolni?
VICTORIA GUZMAN Feketében vagyok. Láthatja. A bugyim is fekete. (*Csend, váratlanul kezét csókol Placida Linerónak*) Bocsásson meg. Bocsásson meg. (*Placida Linero egy bágyadt kézmozdulatára*) Hiszen még fel sem fogtam. Hát meg lehet ezt érteni? (*Aztán ugyanolyan hangon, mint az előbb*) Az ezredes úr szereti, ahogy én csinálom a májat! Nagyon jóízűen szokott nálunk enni. Én teledöfködöm fokhagymával a májat.
PLACIDA LINERO Victoria Guzman, te nem vagy ember.
VICTORIA GUZMAN Adjam a kutyaikkal?

7. BÖRTÖNCELLA

PEDRO
Jaj, kicsi húgom, te kurva, te kurva.
Jaj. Mindegy.

8. A MEGSZÓLÍTÁS

Varrógép mellett ül a szemüveges Angela Vicario, és hol művirágokat varr, hol levelet ír. Távoli kutyaugatás

ANGELA VICARIO

„Drága Bayardo...” Nem. „Kedves Bayardo San Roman...” Nem jó. „Nos, talán csodálkozik... talán csodálkozik most, hogy... hogy annyi idő után... amikor megpillantottam, megláttam a rihachai szálloda bájában, olyan szomorúnak láttam, olyan nagyon szomorúnak, persze...” Nem.

PEDRO
(*Pablónak*) Üss meg. Üss meg.
PABLO
Minek?
PEDRO
Ha megütsz, akkor nem gondolok rá. A farkamra.
Üss meg.

PABLO
Nem ütlek.

ANGELA VICARIO

„Tisztelt uram, talán csodálkozik, hogy levélben fordulok Önhöz, és talán ezt a levelet a kezébe sem fogja venni, talán azonnal összetépi ezt a levelet...”

PEDRO
A kis kurva.

ANGELA VICARIO

„Tisztelt uram, megláttam Önt, nem lényeges, hogy hol, és arra gondoltam, hogy megszólítom, de mire összeszedtem a bátorságomat, maga már eltűnt... előre megmondom, nem baj, ha nem válaszol, de nagyon kérem; válaszoljon, ha tud... Lehet, hogy ez illetlenség, hogy levéllel fordulok Önhöz, de azt hiszem, Ön ezt meg fogja érteni, és talán az azóta eltelt idő is...”

PEDRO
Mi megtettük a dolgunkat.
Szegény kis angyalom.

PABLO
A kis ribancról, a mi kis Angelánkról most nem beszélgetünk.

PEDRO
Üss meg.

PABLO
A kis ribancról, hűgunkról most nem beszélgetünk.

ANGELA VICARIO

„Minden napom azzal kezdődik, hogy azon a mondaton gondolkozom, amit Önnek írni fogok... Minden napom azzal kezdődik, hogy azon a szón gondolkozom, amivel a leveletem kezdeni fogom.”

PABLO
Szarnom kell. Nagyon kell.

ANGELA VICARIO

„Minden napom azzal kezdődik, hogy azon a napon gondolkozom, amikor ellökött magától. Mert érte meg, azon a napon, amikor ellökött magától, szorosabban magához kötött engem, mint a Nap a Földet...”

PEDRO
Nem érzed a szagot? Santiago Nasar. Pont olyan szagunk van, mint neki. Búzlünk. Vízét akarok!

PABLO
M megbántad, mi? Megbántad, mi? Megbántad, mi? Te szájhős!

PEDRO
Nem tudom, hogy miről beszélsz.

ANGELA VICARIO

„Mostantól tegezni foglak. Amikor rájöttem, hogy mostantól tegezni foglak, és miért is ne tegezhetnélek, jogom van Téged tegezni, hiszen Isten előtt mi házasok vagyunk, szóval, amikor rájöttem, hogy tegezni foglak, az olyan volt, mintha itt lennél velem. Ez egy elég bolond, örült dolog, tudom, de hát ez a bolond

és örült dolog ment meg engem a megbolondulástól, ha hiszi, ha nem.”

PABLO
És ha nem is ő volt?

PEDRO
Ő volt.

PABLO
És ha nem?

PEDRO
Akkor is ő volt.

9. KONDOLEÁLÁS

APONTE EZREDES (*jön, kezét dörzsölgeti, tulajdonképpen vidáman*) Ahogy elnézem, atyám, egész jól haladunk. Már táviratoztam Riohachába. (*Túlzott bódolattal csókol kezét Placida Linerónak*) Asszonyom, végtelen részvétet érzek. Jön a Vizsgálobíró.

Placida Linero legyint egyet

(*Szippant egyet a nála levő kölnisüvegből*) Ez a szörnyű szag. Ez tényleg rendkívüli. (*Nyújtja a kölnisüveget Placida Linero felé*) Nem kívánja? Első osztályú.

Francia. A hadosztályparancsnokom ajándéka. Ezzel locsolta be az összes kurvát, akivel hált. Mindig volt nála egy ládával. Drága jó hadosztályparancsnok úr! Az illatos farkú. Pardon. Így neveztük.

PLACIDA LINERO Csinálnak már valamit azokkal a kutyákkal!

APONTE EZREDES (*kissé sértetten*) A kutyák ugatnak. A kutyának az a dolga, hogy ugasson. Uraim, képzeljünk el egy falut, amelyikben nem ugatnak a kutyák. Nos, uraim, ez elképzelhetetlen. (*Orrára szorítja a zsebkenőjét*) A halál oka? Sikerült már megállapítani? AMADOR ATYA Ha ez így megy tovább, semminek az okát nem sikerül megállapítani.

PLACIDA LINERO Meg lehet bolondulni.

VICTORIA GUZMAN Jobban tenné, asszonyom, ha fölmenne a szobájába.

PLACIDA LINERO Itt maradok.

VICTORIA GUZMAN Maga tudja.

AMADOR ATYA Kérem a vésőt. A szemüregnél hatolok be.

VICTORIA GUZMAN (*odaadja a vésőt, kimegy, de közben még elüvölti magát a báméskodókra, azaz a nézőkre*) Mit néznek? Nem vurstli ez! Szedjek pénzt is netán?

APONTE EZREDES (*félíg magában*) Én valahogy kedvelem a törököket. Nem tudom, de még a szagukat is. A bőrüknek olyan ánizsos illata van.

10. LEVÉL A SZERELEM SZÜLETÉSÉRŐL

ANGELA VICARIO

„Drága örök vőlegényem! Inkább ne is válaszolj, ne törd szét a képet, amelyik bennem megszületett abban a pillanatban, igen, abban a pillanatban – pedig addig, most már bevallhatom, undorodtam tőled, a

szagodtól, a nyáltól, ami megült a szájad sarkában, a szőröktől, amelyek kilógtak az orrodból és a füledből, a brillantinos hajadtól, és irtózatosan megkönnyebbültem, amikor felrántottál az ágyról, ahol addig szétvetett lábakkal és behunyt szemmel feküdtem, felrántottál, adtál egy irtózatos pofont, de rögtön utána megsimogattál, és aztán nem szóltál hozzám egy szót se, csak hazavittél a sötét mellékutcákra, és belőktél az ajtón, és anyám ütni kezdett, vert, és ahogy vert, egyáltalán nem fájt, csak ütött, neki jobban fájt, mint nekem, ütött, és akkor belém csapott a villám, vakító fényvel belém hasított, hogy te vagy az én egyetlenem, valami fényeset láttam, a fényes fekete szemdet, sarkában a könnycseppel, olyan volt, mint egy gyémánt, és beléd szerettem halálosan és örökre...”

APONTE EZREDES Régebben sokat kártyáztam ennek a szerencsétlennek az apjával. *(Ábrándozva)* Most is, álmomban. Persze csak a szellemével. Most mindig én nyerek. *(Elégedetten)* Amíg élt, addig ő nyert, most meg én. Ilyen az élet.

Amador atya fogja a kitépett zsigereket, és belehajítja őket a vödörbe

Hoppá... Ez mi volt? Úristen... *(Fulladozik)* Hát sok mézárslást láttam már életemben, de ilyet, uraim. Mint a disznót. Úgy vágják le, mint egy disznót. Ezt föltétlenül írják be a jegyzőkönyvbe. Hentesek. *(Zsebkendőt szorít az orrára)*

11. ANGELA VALLOMÁSA

PURA VICARIO

Ki volt az? Ki volt az?! Mondd meg, hogy ki volt az!
(Üti Angelát)

Ha hallgatsz, hallgass. De akkor agyonverlek. Hallgass csak, hallgass.

PABLO

Kicsi húgocskám, bántottak?

PEDRO

Ki bántott, mondd meg!

PABLO

Beszélj, angyalkám, mondd meg. Ne félj, nem marad rajtad a szégyen. Ki volt az?

ANGELA

(halkan) Santiago Nasar.

Santiago Nasar erre fölkel a helyéről, csodálkozva közbeszól, de senki sem törődik vele

PABLO

Tessék?

PEDRO

Kicsoda?!

PABLO

Biztos?

PEDRO

Hallottad, nem?

PABLO

Hallottam.

PURA VICARIO

Tegyétek a dolgokat.

PEDRO

Feküdjete le aludni.

PURA VICARIO

Elengedem a kutyákat.

PABLO

Minden rendben lesz, anyám.

PEDRO

Elintézzük, anyám.

A kutyák tovább ugatnak

PLACIDA LINERO Agyonverni a kutyákat. Agyonverni. Mind egy szálig.

A rohadt dögök! Öljétek meg őket!

AMADOR ATYA *(sóbajt)* A jobb tenyéren ugyancsak egy mély szúrás. Az áldozat magasra emelte a kezét, és a kés úgy döfte át, hogy egyúttal beleállt a kéz mögötti ajtó deszkájába is, valósággal felszögezte az áldozatot.

12. A KÉSEK

Az Ikrek válogatnak a kések között

PEDRO

Nekem ez megfelel. *(Próbálgatja, pengeti az éjét)* Újévkor, annál a dög kétmázsásnál nagyon bevált.

PABLO

Drága Orchidea. Két mozdulattal balról.

Hogy rugdalt a lábaival!

PEDRO

A szemembe ment a sár. Sírtam, emlékszel, azt mondtad, sírok.

Pedig a szemembe ment a föld.

PABLO

Jó. Az a legjobb kés. Neked hagyom.

PEDRO

Ha akarod, itt van, nesze, legyen a tiéd.

PABLO

Nem, ne! Ha ez tetszik neked.

PEDRO

De mondom, hogy használd te, én már eleget használtam.

PABLO

Végül is mindegy, melyikkel megyünk. Fő, hogy elkapjuk.

PEDRO

Elkapjuk, persze hogy elkapjuk. Hol?

PABLO

Ahol van. Megkeressük. Megvárjuk.

PEDRO

Meg kell keresni. Mért kéne megkeresni?

PABLO

Mért, nem kell?

PEDRO

Mért, talán nem tudjuk, hogy hol van?

PABLO

Mért, talán tudjuk?

PEDRO
Talán igen.
Ne piszkáld a körmödöt.
PABLO
Nem is éles.
PEDRO
De éles. Én éleztem, nagyon éles. Mutasd.
PABLO
Nézz ide, tompa, tompa, mint a seggem. Nézd meg,
milyen tompa.
PEDRO
Hát ez nem jó.
PABLO
Na és hova megyünk most?
PEDRO
Mért, hova megyünk? Mi van?
PABLO
Nem kéne inkább meggondolni még ezt a dolgot?
PEDRO
Tudom, hol van.
PABLO
Ezek még nem kések. Ezek még semmik.
PEDRO
Indulás.
PABLO
De hova?
PEDRO
Hova?
Odamegyünk a házhoz, bemászunk az ablakon,
elvágyjuk a torkát az ágyában, nyissz.
PABLO
De előbb a késeket...
PEDRO
Mi van velük?
PABLO
Előbb kimegyünk a piacra.
PEDRO
Hogyne, hogy mindenki meglásson.
PABLO
Mit érdekel az minket? Nekünk nincsenek titkaink.
Mi nyíltan megmondjuk mindenkinek, nem igaz?
PEDRO
Tényleg, mit érdekel az minket? *(Iszik)*

Pablo kicsavarja a kezéből az üveget

Ne bánts, öcskös.
PABLO
A fenébe, így nem megyünk sehová, öcskös.
PEDRO
Megyünk. Nem tűrök visszafázást, hallod, öcskös?
PABLO
Jól van, ne üvöls, öcskös.

PEDRO
Nem tűrök visszafázást, mert kivégeztetem az egész
bagázst!
PABLO
Jól van, jól van.
PEDRO
Kiirtom az egész falut!

PABLO
Jól van, na.
PEDRO
Azért mondom. Az lesz, amit én akarok!
PABLO
Az lesz, az lesz.

13. LAKODALOM

Amador atya diktálás közben, gyülekezik körülötte az esküvői nép, ételeket, italokat hoznak

AMADOR ATYA A halántéklebenyen könnyű vágások, az egyik szúrás a koponya varratait meglazítva felsértette az agyhártyát. És a nyúltagyban... Halál oka: elvérés. Megállapítható, hogy a szúrás formája Krisztus stigmájára emlékeztet. *(Minden átmenet nélkül megáldja a párt, mely közben eléállt a násznéppel együtt)* MEGÁLDALAK BENNETEKET AZ ATYA, A FIÚ ÉS A SZENTLÉLEK NEVÉBEN, ÁMEN.

Mindenki odatódul köréjük, gratulálnak nekik. Angela zavartan, bár egyre büszkébben mosolyog

BAYARDO SAN ROMAN *(sugárzik a boldogságtól)*

Mindenki az én vendégem!

CRISTO BEDOYA *(Santiago Nasartól, aki felül a boncaszalonon, nyakában asztalkendővel)* Ki másé lenne?

SANTIAGO NASAR Több tiszteletet fiacskám, több tiszteletet. *(Odaüvölti)* Ki másé lenne?

CRISTO BEDOYA *(torkaszakadtából, mintha nem mellette volnának)* Pedro! Pablo! Gyertek ide.

PEDRO Nekem szóltál?

PABLO Mi van?

CRISTO BEDOYA Árva a ház, nincs kacagás...

PEDRO Most kezdődik csak a kacagás, fiam!

PABLO Mért nem zabáltok? Annyi kolbász meg hurka van, hogy holnap még a disznók is kolbászt meg hurkát fognak enni.

SANTIAGO NASAR Mennyibe kerülhetett, fiúk, ez az egész – nyolcezer pesóba?

PEDRO Kit érdekel?

PABLO Te arab, ne számolj, zabálj.

CRISTO BEDOYA Szerintem hatezerbe.

PEDRO Van ez több is!

SANTIAGO NASAR Kérdezzük meg a vőlegényt! *(Odakiált neki)* Mennyi volt, Bayardo?

BAYARDO SAN ROMAN Mi volt mennyi?

CRISTO BEDOYA Ez az egész!

BAYARDO SAN ROMAN Semmi. Ez az egész egy nagy semmi! Ugye, aranyom? A valami majd csak ezután jön.

SANTIAGO NASAR Van vagy nyolcezer peso, mi?

BAYARDO SAN ROMAN Szerintem inkább tizenhat, Santi, tizenhat... Várd ki a végét.

SANTIAGO NASAR Ne hengej, Bayardo, ne hengej.

PEDRO Neki joga van hengegni.

PABLO Láttad a kocsit, amit az apjától kapott?

PEDRO Cabriolet.

SANTIAGO NASAR Az mi?

14. AZ ÁLDOZAT ANYJA

VIZSGÁLÓBÍRÓ *(beleolvas a jegyzőkönyvbe)* „...a lábfejeken is láthatók sérülések, melyek nem biztos, hogy a gyilkossági kísérlet, illetve a gyilkosság következtében jöttek létre, bár friss sebek, talán valamilyen baleset következményei. A halántéklebenyven könnyű vágások találhatók, az egyik szúrás a koponya varratait meglazítva felsértette az agyhártyát. Halál oka: elvérzés.”

CRISTO BEDOYA

Ez ki?

SANTIAGO NASAR

Nem tudom.

PABLO

Biztos a Bayardo rokona. Láttatok a nászajándékokat?

*A Vizsgálóbíró egy bottal rácsap az asztalra.
Nagy csend*

PLACIDA LINERO A botomat. Kérem a botomat.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Az áldozat anyja. Placida Linero.
Volt-e valami, amit különösnek talált azon a hajnalon?

PLACIDA LINERO A fiam álma. A fiam álma.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Álom? Mind bolondok. Hány órákor?
Bolondok mind. *(Placida Lineróhoz)* Hall engem?

PLACIDA LINERO Megállt az ajtókeretben, megállt, még sötét volt, meghallottam a neszt, hajnali fél hat után lehetett, fölkapcsoltam a villanyt, ő megállt az ajtókeretben, a sziluettje a fürdőszoba ajtókeretében, mintha ma lett volna, pedig több mint húsz éve történt, megállt az ajtókeretben, aszpirint rágszál, szerettem víz nélkül bevenni, hiába mondtam, hogy tönkreteszi vele a gyomrát.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogyhogy több mint húsz éve? Egy hete. Rosszul van? *(Megjátszott türelemmel)* Ott tartott, hogy tönkreteszi vele a gyomrát... *(Mikor Placida Linero nem válaszol)* Előtte hol volt a fia?

PLACIDA LINERO Az esküvőn volt, egészen hajnalig, azt mondják, nagyon sokat ivott, de bírta, a barátaival volt, az apja is bírta, aztán hazajött.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Többben állítják, hogy elment a városi bordélyba...

PLACIDA LINERO *(mintha nem hallaná)* ...lefeküdt egy órára, egy órácskára, szusszant egyet, aztán fölkelt, hogy kimenjen a püspök elé, fehér vászonruhát viselt aznap, vasalatlan fehér ruhát. *(Elréved)*

VIZSGÁLÓBÍRÓ Mondom: többben állítják, elment egy bizonyos műintézménybe, ahol együtt ivott a... az elkövetőkkel... ezekkel a Vicario fivérekkel... Erről tud valamit?

PLACIDA LINERO *(nem hallja)* Sosem volt szabad kikeményíteni a fehér vászonruháját, mert nagyon érzékeny volt a bőre. Ha elment a bordélyba, akkor elment. Az apja is elment, a nagypapja is elment, a fia is elment volna. Ha férfi lettem volna, én is elmentem volna. Mit kérdezett?

VIZSGÁLÓBÍRÓ *(magában)* Érzékeny volt a bőre. Az én bőröm is érzékeny. Ezért még nem kellene meghalnia. A bőr, par excellence, érzékeny. Azért bőr. Érzékelőszerv. Érzékeny. Tehát bőr. A bőr ugyanis azt jelenti: érzékeny. Felírni. *(Placida Linerónak, keményen, géppuskatűz-szerűen)* Pontosan meddig tartott

az esküvő? Mikor érkezett meg a püspök hajója? Mennyi idő telt el a két esemény között? És a püspök hajója mennyi időt töltött a kikötőben? Bocsásson meg ezekért a kérdésekért, tudom, hogy a gyász még friss, de minden részletnek, pontosabban annak, ahogyan a tanúk emlékezetében ezek a részletek egészzé állnak össze, jelentősége van. Hall engem?
PLACIDA LINERO Mit kérdezett?

15. LEVÉL HIDEG FEJJEL

ANGELA VICARIO

„Nézze, Bayardo, tudom, hogy engem mindenki rettentő ostobának tart, de én meglehetősen hideg fejjel gondoskodom mindkettőnkéről, és tudom, tudom, hogy egy szép napon, akkor, amikor már nem is gondolunk rá, azon a napon, amikor már mindenről lemondunk, akkor következik majd be a csoda, az igazi csoda, ebben én hiszek, Bayardo, és ha én hiszek, akkor én kettőnk helyett hiszek, és ha én kettőnk helyett hiszek, akkor mi ketten már biztosan egyek vagyunk, Bayardo, ne tiltakozz...”

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogy a püspök hajója mennyi időt töltött a kikötőben? *(Magában, Placidára)* Negyvenhat éves... Egész jól tartja magát. Korai özvegy... Rágja a körmeit. Nem is rágja, tépi. Állandóan rágszál valamit. Hm. *(Egy kis noteszt vesz elő a zsebéből, és jegyezget)* Nő, kardamómimagot rágszál, körmöt rágszál, özvegy, egyik szeme fekete, a másik zöld, álmofejtő.

PLACIDA LINERO Ott látott meg az apja.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Kinek az apja? Hol?

PLACIDA LINERO A kikötőben. Éppen rakodtak.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Kinek az apja?

PLACIDA LINERO A fiamé. Jött a hajó. Ma már egy hajó se jön.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ha megbocsát, én is hajón érkeztem, asszonyom. És még sokan mások. A násznép is hajón távozott el. Bayardo San Roman is hajón érkezett.

PLACIDA LINERO Maradt volna ott, ahol van. *(Kardamómimagot rágszál)*

16. LEVÉL A FORRÓ KEZEKRŐL

ANGELA VICARIO

„A Te forró kezedre vágyom, a Te forró kezedre, a Te férfias, erős kezedre... Tudom, hogy elolvasod ezeket a leveleket, tudom, mert ha nem olvasnád el, akkor visszajönnének, címzett ismeretlen, tudom, hogy megkapod őket, vacak egy ország ez, de a posta, az még működik, a posta, az még működik, én türelmes vagyok, rettentően türelmes...”

PLACIDA LINERO Fáj a fejem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Kér egy aszpirint?

PLACIDA LINERO Ez a fájdalom van, mint a szél, a nap, a hold – azóta egyfolytában fáj a fejem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Mióta?

PLACIDA LINERO Az egyetlen férfi volt az életemben.

17. A FIÚ

PLACIDA LINERO
Már fent vagy?
SANTIAGO NASAR
Hol az aszpirin?
PLACIDA LINERO
A helyén. A helyén. Minden a helyén van, fiam.
(Kifelé) Csak én nem vagyok a helyemen.
SANTIAGO NASAR
Mozgalmas nap lesz ez a mai.
PLACIDA LINERO
Maradna inkább mindenki otthon.
SANTIAGO NASAR
Bolond, aki otthon marad.
PLACIDA LINERO
Hova mész? Még nem is mondtad el, hogy milyen
volt az esküvő.
SANTIAGO NASAR
A püspök elé. A kikötőbe. A mese ráér később is.
PLACIDA LINERO
Ugyan, miféle kikötő az! Ki se fog kötni. Minek is
kötné ki? Maradj velem.
SANTIAGO NASAR
Te még alszol.
PLACIDA LINERO
Ez igaz. Alszom. Te mennyit aludtál?
SANTIAGO NASAR
Eleget. Azaz semmit.
PLACIDA LINERO
Vigyél esernyőt. Esik.
SANTIAGO NASAR
Hadd essen.
PLACIDA LINERO
Hadd nézzelek. Maradj még.
SANTIAGO NASAR
Aludj.

18. AZ ANYA VALLOMÁSA

VIZSGÁLÓBÍRÓ Szóval a püspök hajója ön szerint
hány órákor érkezett...?
PLACIDA LINERO Sehány órákor. Nem kötött ki. Én
előre megmondtam neki. Hajnali fél hatkor megállt az
ajtókeretben. Ott. Pontosan ott. Ott állt. Aszpirint
evett. Úgy ette, mint a cukrot. Mondtam neki, hogy
ne egye, mert tönkreteszi vele a gyomrát. Azt hitte,
hogy az a hamis fogú, kövér dög majd szépen kiszáll
a hajóból a kedvéért. Ha nincs az a hajó, még ma is
élne!
VIZSGÁLÓBÍRÓ Úgy gondolja? Egyébként én láttam a
püspököt, és nem kövér. Elhízásra hajlamos. Felírni:
„elhízásra hajlamos püspök: önmaga megtestesítője.”
Miért?
PLACIDA LINERO Mert akkor nem arra ment volna ki
a házból.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Merre ment ki? Kicsoda?
PLACIDA LINERO Ha nincs a püspök, akkor nem arra
ment volna ki a házból.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Épp ez az. Nem a kikötő felé indult,

hanem az ellenkező irányba. Meg tudja ezt nekem
magyarázni?
PLACIDA LINERO Persze. Mert a püspök elé ment.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Kezdjük előlről. A püspök a kikötő-
be érkezett. A fia viszont a nagykaput használta, ame-
lyet gyakorlatilag mindig zárva tartanak. Világosan fo-
galmaztam?
PLACIDA LINERO Ennek nincs jelentősége.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Mindennek van jelentősége. Tehát –
a gyilkosok...
PLACIDA LINERO A patkányok...
VIZSGÁLÓBÍRÓ Mondom, a gyilkosok ott várnak a
téren...
PLACIDA LINERO A patkányok várnak ott a téren.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Gyilkosok.
PLACIDA LINERO Patkányok.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Ott várnak a téren, egy kapu előtt,
amelyet maguk gyakorlatilag sohasem használnak.
Ám ezen az esős napon... Esett?
PLACIDA LINERO Sütött a nap.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Biztos ebben?
PLACIDA LINERO Ne gyötörjön.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Szóval a patkányok... akarom mon-
dani, gyilkosok ott várnak a téren, szemben azzal a
kapuval, amelyet maguk sohasem használnak, amely
nem a kikötőre nyílik, de a maga fia aznap, és erre
nincs magyarázat, mégis azon a kapun megy ki, jön
be, jár-ke, azon a kapun, amelyet maguk sohasem
használnak. Meg tudja ezt magyarázni nekem, asszo-
nyom?
PLACIDA LINERO Ünneplőben volt.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Igen?
PLACIDA LINERO Ünneplőben volt.
VIZSGÁLÓBÍRÓ És?
PLACIDA LINERO Február volt, hétfő reggel... Nem
esett. Vagy esett... Nem emlékszem, csak arra, hogy
azt mondtam neki, megfázol fiam, legalább egy eser-
nyőt vigyél magaddal...
VIZSGÁLÓBÍRÓ És?
PLACIDA LINERO Mi és? Mindig elmondta nekem az
álmait. Mindig.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Vitt?
PLACIDA LINERO Megállt az ajtóban, kérdezem tőle,
mit álmodtál? Ő meg egyre csak azt számolgatta, hogy
milyen sokba került az esküvő.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Anyagi természetű volt a fia? Adott
kölcson kamatra pénzt? Tartoztak neki a faluban? Vol-
tak irigyei? Kik voltak a barátai?
PLACIDA LINERO És akkor megkérdeztem tőle, hogy
mit álmodott. Én sohasem álmodom. Ő minden éjjel.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Megint az álmokkal jön. Mi maga,
álomfejtő? Tehát azt mondja, hogy azért ment ki a
nagykapun – bár a kikötő az ellenkező irányban talál-
ható –, mert ünneplőben volt? És azért ment vissza a
nagykapun – bár kerülőt kellett emiatt tennie –, mert
ünneplőruhában volt? És a gyilkosok csak azért tudták
meggyilkolni – mert ünneplőruhában volt?
PLACIDA LINERO Mindig fákról álmodott. Egy héttel
azelőtt azt álmodta, hogy egy sztaniolpapírból készült
repülőgépen ül egyes-egyedül, és a gép csodálatos
biztonsággal repül a mandulafák között. Aznap haj-
nalban álmában egy óriásfügefafa-erdőn ment keresztül,

langyos esőcseppek hullottak rá, és egy pillanatra boldog volt, de amikor felébredt, az volt az érzése, mint ha madárpiszokkal lenne befröcskölve a teste.

SANTIAGO NASAR

(ott áll az ajtóban, aszpirint rágcsál, fehér ruhában, kezében egy pohár vízzel)

Jelent ez valamit?

PLACIDA LINERO

Jót jelent. Minden olyan álom, amiben madarak vannak, egészséget jelent. Vigyél esernyőt, ha már mindenképp ki akarsz menni az elé a pogány elé.

SANTIAGO NASAR

Dehogyan viszek! Gyönyörű időnk van!

(Nevetve elfordul, mintha kimenne, de ott marad)

VIZSGÁLÓBÍRÓ Tehát nem esett.

A maga házvezetőnője, Victoria Guzman szerint esett.

PLACIDA LINERO Akkor nem esett. Egy szavát sem lehet elhinni. Mindent tudott, és nem figyelmeztette a fiamat.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Victoria Guzman azt is állítja, hogy a fia teherbe ejtett egy környékbeli parasztlányt.

PLACIDA LINERO Hazudik.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Továbbá azt is állítja, hogy a Vicario fiúk rendes keresztény emberek.

PLACIDA LINERO Hazudik.

VIZSGÁLÓBÍRÓ És azt is mondta, hogy a maga fia állandóan molesztálta az ő kiskorú lányát.

PLACIDA LINERO Hazudik.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Maga szerint mindenki hazudik? A Victoria Guzman azt is mondja, hogy maga zárta be a fia előtt a kaput.

PLACIDA LINERO Hazudik. Az a lány egy kurva volt – az az Angela – mindenki tudta, az öccsei megdugták, a nagybátyja is megerőszkolta – az az Angela, az egy szuka volt – az az Angela, az tehet mindenről, az az Angela, aki elvette tőlem a fiamat, elvette tőlem.

19. MENYASSZONYTÁNC

Betődül a násznép. Pablo és Pedro felkapja Bedoyát és Nasart, és odaviszi a menyasszonyhoz és a vőlegényhez, hogy csókolják meg őket. Angela rosszul tűri a felhajítást, grimaszol, Bayardo mindenkit ölelget és csókolgat, Bedoya megpaskolja Angela fenekét, de Pablo rácsap a kezére, tréfásan

PABLO Ez már nem szabad préda, Cristo. Vigyázz a kezedre. Meg a szádra, Cristo. Ismerlek.

BAYARDO SAN ROMAN Ma mindenki az én vendégem.

SANTIAGO NASAR Akármire?

Bayardo megfogja Nasar kezét, és még egyszer ráver vele Angela fenekére, aki grimaszol

CRISTO BEDOYA Kéé lenne, ha nem a tiéd? Tiéd a legszebb nő, tiéd a legszebb ház, tiéd a legszebb autót, tiéd a legszebb csizma – minden a tiéd.

BAYARDO SAN ROMAN Nincs olyasmi, Cristo, amit ne adnék meg a vendégeimnek. Ma az egész világ az én vendégem. Egyszer élünk.

SANTIAGO NASAR És egyszer halunk.

CRISTO BEDOYA *(Angelának)* Vedd le a szemüved, így csúnya vagy.

ANGELA VICARIO Most már mindegy.

BAYARDO SAN ROMAN Semmi sem mindegy. *(Leveszi Angela orráról a szemüveget)* Angyal, hát nem olyan, mint egy angyal? Nem isztok eleget!

IKREK Csókot!!! Csókot! Csókot!

Bayardo San Roman megpróbálja megcsókolni Angelát, de az újra fölveszi a szemüvegét

ANGELA VICARIO Muszáj?

BAYARDO SAN ROMAN Szóljon az a szamba!

PEDRO Kissé szétnézünk a faluban, anyám.

PURA VICARIO Jobb szeretném, ha maradnátok. Túl sok itt az ismeretlen. Vigyázni a kölcsönholmira.

Meg különben is.

PABLO Nincs már mire vigyázni, mama. Inkább örülne! Mi is gazdagok leszünk. Jó házba házasodtunk!

Fel a fejfel, mama.

PEDRO Gyere, menjünk!

PABLO A Pedro nem hagy békén, mama, egész nap ráncigál. Zsarnok.

PEDRO Kibelezlek!

PURA VICARIO Ne menjetek messzire.

BAYARDO SAN ROMAN Az én kincset őrző drága anyósom!! *(Megtáncoltatja)*

ÖREG XIUS Sehol egy csendes hely, atyám. Ahol az ember lejátszhatna egy parti dominót.

AMADOR ATYA Ennél nagyobb butaságot nem is mondhattál volna, Xius bácsi! Én sem kezdek gyóntatni ebben a zürzavarban. A lakodalom nem arra való,

hogy az ember félrehúzódjon. Maradtál volna otthon.

ÖREG XIUS Otthon! Miért gyötör még maga is, atyám? Ugyan, hol van nekem otthonom?

AMADOR ATYA Megvette a házat. Mért adtad el neki? Vagy ha már eladtad, mért nem nyugszol bele.

ÖREG XIUS Ne gyötörjön, atyám, ne gyötörjön.

AMADOR ATYA Nem fizetett meg talán? Hol az a bőrrönd pénz, amit adott a házadért? Nem a lelkedet adtad el! Azzal a pénzzel még nagyon sok jót tehetnél, ha akarnál.

ÖREG XIUS Magának is csak a pénzemre fáj a foga.

AMADOR ATYA Hogy mondhatasz ilyet, Xius bácsi!

Ma megbocsátó hangulatban vagyok, ez a szerencséd. Ha nem akarsz másokra áldozni belőle, akkor legalább te élj belőle nyugodtan.

ÖREG XIUS A feleségem megöl, ha megtudja.

AMADOR ATYA A feleséged tizenöt éve halott, Xius bácsi.

ÖREG XIUS Megyek utána én is, mindjárt.

AMADOR ATYA Nem kell elsietni, Xius bácsi, nem kell elsietni. Na, ne búslakodj.

Gyere, Xius bácsi, dominózzunk.

ÖREG XIUS Dominózzon a halál!

BAYARDO SAN ROMAN Gyerünk táncolni, „fiatalok”, enni, inni, meg ne lássam, hogy itt búslakodtok! Itt nincs dominó!

20. LEVÉL A SZÜZESSÉGRŐL

ANGELA VICARIO

„Minden este azzal fekszem le, kedvesem, hogy holnap, amikor fölébredek szűzi ágyamból, igen, mert szűzebb vagyok, mintha szűz lettem volna. Talán ki-nevetsz, kedvesem, de én minden este azzal fekszem le, hogy holnap, amikor felébredek, Te ott állsz, ne neved ki, Te ott állsz az ágyam végében, félrehajtott fejjel, ugyanúgy, ahogyan a tombolánál álltál.... mint amikor először álltál elém a tombolánál, azzal a mérhetetlen fölényeddel, csörgeted a zsebedben az arany-pénzeidet, azt hitted, azzal bármit megvásárolhatsz... ott állsz, és olyan lassan, olyan lassan, mint ahogyan egy nyári napon áll a felhő a kék égen, olyan lassan felhajtod rólam a takarót...”

CRISTO BEDOYA Santiago?

SANTIAGO NASAR Hová?

CRISTO BEDOYA Hová, hová? A lányokhoz.

SANTIAGO NASAR Arra még ráérünk, nem? Itt is jó, nem? Egyél, igyál, üvölts.

CRISTO BEDOYA Mi a baj?

SANTIAGO NASAR Mi lenne?

CRISTO BEDOYA Furcsán nézel.

SANTIAGO NASAR Én?

CRISTO BEDOYA Fáj valamid?

SANTIAGO NASAR Nekem?

CRISTO BEDOYA Hé? Mi baj?

SANTIAGO NASAR Semmi, csak ugratlak. Menjünk!

CRISTO BEDOYA Most már elment a kedvem.

SANTIAGO NASAR Kitől? A kis mulattól? Melyiket akarod? Közben is cserélhetünk.

CRISTO BEDOYA Hát, ha olyan nagy fiú vagy!

SANTIAGO NASAR Hát akkor menjünk.

21. CABRIOLET

PURA VICARIO

Ne olyan gyorsan, fiam!

PEDRO

Ez magának gyors, anyám?

PABLO

Vigyázz, gödör!

BAYARDO SAN ROMAN

(*odakiált Angelának*)

Na, gyerekek, melyik ház a legszebb a faluban, mi?

PURA VICARIO

Angela!

PABLO

Na, Cuni!

ANGELA VICARIO

Nem mászkálok én a faluban. Honnan tudjam?

PEDRO

Püff neki!

BAYARDO SAN ROMAN

Hát akkor most körülnézünk egy kicsit! Merre menjek?

PABLO

Balra, balra!

PEDRO

Egyenesen előre.

PABLO

Dombnak föl?

PEDRO

Bírja a motor.

BAYARDO SAN ROMAN

Ez mindent kibír.

PEDRO

Mondtam, hogy egyenesen!

PABLO

Mért nem balra mentél, Bayardo?

BAYARDO SAN ROMAN

Azért fiacskám, mert balra nem megy az ember, se egyenesen.

(*Angelához fordul*)

Nos, eszedbe jutott már valami? Mert addig innen ki nem szállunk.

PURA VICARIO

Ez a lány olyan makacs. De jó természete van.

BAYARDO SAN ROMAN

Aki makacs, mamácska, annak mindig jó természete van. Egy makacs macska – az én Angelácskám. Ez?

Vagy ez jobban tetszik? Vagy ott, az?

PEDRO

Nyögd már ki.

PABLO

Mondj már valamit.

PEDRO

Hé, Bayardo, taposs a gázra, üssük el a libákat!

PABLO

Anya, szólj a Pedróra.

PURA VICARIO

Ne bánts a Pedrót, fiam.

(*Pedróhoz*) Majd kapsz finom libagégét, fiam.

ANGELA VICARIO

A Xius bácsié.

BAYARDO SAN ROMAN

Micsoda?

PURA VICARIO

Azt mondta, hogy a Xius bácsié.

PEDRO

Ez komplett dilis.

PABLO

Nincs eszénél.

PEDRO

Sose fogja eladni.

BAYARDO SAN ROMAN

Xius bácsi? Ez egy név? Beszélj, angyalom.

Angela hallgat

Hát akkor irány Xius bácsi!

PABLO

Balra, balra!

PEDRO

Egyenesen előre!

22. DOMINÓPARTI

BAYARDO SAN ROMAN Megveszem! Mennyi?

AMADOR ATYA (*dominózik Xius bácsival*) A tét?

BAYARDO SAN ROMAN Aha.

AMADOR ATYA Kettő.
 BAYARDO SAN ROMAN Fogadni szabad?
 ÖREG XIUS Nem.
 BAYARDO SAN ROMAN De harapós kedvedben vagy máma, Xius apó.
 ÖREG XIUS Nem szeretem, ha zavarnak.
 BAYARDO SAN ROMAN Zavarok?
 AMADOR ATYA Dehogy zavarsz, fiam, csak ülj már le végre. Így nem lehet játszani. Nem hallod, fiam – nem szeretem, ha mögöttem állnak.
 BAYARDO SAN ROMAN Képzeld azt, hogy én vagyok az Isten, Amador atya. Akkor se szeretné, ha maga mögött állnék?
 AMADOR ATYA Ízléstelenek a tréfáid, uram. Te jössz, Xius bácsi.

BAYARDO SAN ROMAN
 Kapaszkodj, Angela, megveszem a házat!

BAYARDO SAN ROMAN *(a játékosokhoz fordul)*
 Mennyi?
 ÖREG XIUS A tét?
 BAYARDO SAN ROMAN A házad.
 ÖREG XIUS Semennyi.
 BAYARDO SAN ROMAN Mondj egy összeget, apó.
 ÖREG XIUS Hagyj békén, fiam.
 BAYARDO SAN ROMAN Márpedig én innen el nem megyek, amíg nem adod oda a kulcsát.

BAYARDO SAN ROMAN
 Látjátok ott azt a banánültetvényt? Azt mind megveszem! Az egész öblöt megveszem!
 PEDRO
 Kanyar jön.

AMADOR ATYA Az Isten szerelmére, fiam, nem lehetne ezt máskor elintézni?
 BAYARDO SAN ROMAN Nem lehet. Ma van a napja.
 AMADOR ATYA Minek?
 BAYARDO SAN ROMAN Hogy megveszem a házam.
 ÖREG XIUS Így nem tudok figyelni, fiam. És nem is eladó.
 BAYARDO SAN ROMAN Márpedig én megveszem.
 ÖREG XIUS Az érdekes lesz.
 AMADOR ATYA Ha egyszer nem eladó.
 BAYARDO SAN ROMAN Az mindegy.

BAYARDO SAN ROMAN
 Mama, ha fúj a szél, fel lehet húzni a tetejét! Fiúk, hátul egy kannában van a benzin! Angela, gyere, mosolyogj szépen Xius bácsira, hátha megpuhul!

BAYARDO SAN ROMAN *(Xiusnak)* Mennyi?
 ÖREG XIUS Hiába minden.
 BAYARDO SAN ROMAN Ötvenezer? Hatvan? Száz-ezer?
 ÖREG XIUS Maga nem tud annyit fizetni.
 BAYARDO SAN ROMAN Négyszázötvenezer, és készpénzben.

BAYARDO SAN ROMAN
 Miénk a ház!

23. ÖREG XIUS HÁZA

VIZSGÁLÓBÍRÓ Öné a ház?
 ÖREG XIUS Mi?
 AMADOR ATYA Hagyja, Vizsgálóbíró úr... Most nincs olyan állapotban, hogy...
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Senki sem tartózkodik a házban?
 ÖREG XIUS Dehogynem – a feleségem!
 VIZSGÁLÓBÍRÓ A felesége.
 AMADOR ATYA Hagyja, Vizsgálóbíró úr... A felesége tizenöt éve halott. A férj ellenben még mindig bent tartózkodik. Feltörjük az ajtót?
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogyhogy bent tartózkodik? Nyolc napja? A feleség halott, a férj bent tartózkodik?
 AMADOR ATYA Valakinek eszébe jutott – kinek is jutott eszébe?
 ÖREG XIUS A feleségemnek.
 AMADOR ATYA Nincs feleséged, öreg! Meghalt! *(Kitabál)* Bayardo San Roman! Az Isten szent szerelmére! Gyere elő.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Feltörjük az ajtót.
 BAYARDO SAN ROMAN Menjete a picsába! Az apám is, azzal a liberális tökével együtt!
 AMADOR ATYA Hívom az ezredest. Ő talán tud vele beszélni. A férj egy hete bent van. Bayardo San Romának hívják. Az esküvő óta senki se látta. Fegyver van nála.

24. A MÁSIK ANYA VALLOMÁSA

VIZSGÁLÓBÍRÓ *(félre)* Egyik örült. A másik bolond. *(Pura Vicariónak)* Mikor értesült fiainak arról a szándékáról, hogy megölik Santiago Nasart?
 PURA VICARIO Nem értesültem róla. Én mondtam nekik, hogy öljék meg.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Szó szerint ezt mondta? Felbujtotta őket? *(Magában)* Nem köteles tanúskodni a fiai ellen. *(Pura Vicariónak)* Ért engem?
 PURA VICARIO Nem.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Sötét népség! Egymásnak falaznak!
 FAUSTINO SANTOS Ez nem így van, Vizsgálóbíró úr, már ne is haragudjon.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Maga kicsoda? Kérdeztem én magát?
 FAUSTINO SANTOS Hentes vagyok.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Hentesnek hívják?
 FAUSTINO SANTOS Hentes és mészáros. Faustino Santos.
 VIZSGÁLÓBÍRÓ Mit akar? Mondja már!
 FAUSTINO SANTOS Nem lehetett őket leállítani, Vizsgálóbíró úr, higgye el.

25. KÖSZÖRÜLÉS

Az Ikrek köszörülik a késeket

FAUSTINO SANTOS
 Le se feküdtetek, már fel is keltetek? Ez nem a ti napotok, fiúk.

PABLO
 Törődj a magad dolgával.
 FAUSTINO SANTOS

Érzékeny a kicsike? Talán csak nem ittatok ma éjjel!

PEDRO
Törődj a magad dolgával.
FAUSTINO SANTOS
Ejnye, miért ez a rosszkedv? Talán nem volt elég szép az esküvő? Talán nem volt elég nép? Nem fogyott elég bor? Nem ettetek eleget?
PABLO
Kérsz kóstolót, Faustino?
FAUSTINO SANTOS
Hát járna. Ha meggondolom.
PABLO
Akkor majd kapsz.
FAUSTINO SANTOS
És hogyhogy itt vagytok, megint disznót vágtok?
PABLO
Fogunk vágni, fogunk.
FAUSTINO SANTOS
Melyiket? Melyik szép hízott sáros disznótokat?
PABLO
Csak figyelj.
PEDRO
Kuss.
PABLO
Te csak figyelj.
PEDRO
Mondom, kuss.
PABLO
Santiago Nasar az a disznó, akit levágunk. Ő tudja, miért.

A KIHALLGATÁS FOLYTATÁSA

VIZSGÁLÓBÍRÓ Teljesen összezavarnak.
PURA VICARIO Azt mondtam nekik, hogy tudják a kötelességüket.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Tehát helyeselte a gyilkosságot. *(Félre)* Most megvagy.
PURA VICARIO Alltam volna a világ elé a szégyenemmel? Igen? Igen? Igen?
VIZSGÁLÓBÍRÓ Figyelmeztetem, hogy minden szavát feljegyezzük, és felhasználható ön ellen.
Tehát úgy érzi, hogy a fiai helyesen cselekedtek. *(Félre)* Most sarokba szorítom.
PURA VICARIO Én csak egy tudatlan asszony vagyok.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Tényeket! Túl kevés a tény, túl sok a feltételezés.
PURA VICARIO Megölték – nem? Nem tagadták le – vagy letagadták? Van hatszáz tanúja. Mit akar még??
VIZSGÁLÓBÍRÓ Szeretném megtudni, hogy mi történt. Ugye nem haragszik? Egy ember vérént ontották. Nem érez semmit, hívő keresztény létére?
PURA VICARIO Szedje össze a tényeit, de engemet ne kínozzon. Mi egyszerű emberek vagyunk. Ami történt, megtörtént.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Én ráérek. *(Magában)* Dehogy érek rá. *(Fennhangon)* Meséljen. És aztán mi történt?

FAUSTINO SANTOS
(ő válaszol Pura Vicario helyett) Fogalmam sincs.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogyhogy fogalma sincs?
FAUSTINO SANTOS Egy óra múlva már megint ott

voltak. Az ikrek. Azt hittem, hogy rosszul látok.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Duplán?
FAUSTINO SANTOS Mintha elszakadt volna a film.
Megint élesítették a késeiket.
VIZSGÁLÓBÍRÓ Élesítsék.

PEDRO
Már elég élesek.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Mutassa.

PEDRO
Nézze meg.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Úgy értem, mutassa, hogyan csinálták.

FAUSTINO SANTOS
Mutasd meg, hogy csináltad, Pedro.
Segíts neki, Pablo.

PABLO
Én már nem emlékszem rá. Tökrészeg voltam.

FAUSTINO SANTOS Ez az. Tökrészegek voltak.

PEDRO
Ő mondhatja, de te nem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Szóval másodszor is volt rá lehetősége, hogy megakadályozza őket a büntett elkövetésében.

FAUSTINO SANTOS
Mi van, fiúk, elvesztettétek a késeteket?
Elfutott a süldő, torkában a késsel?

PEDRO
(köszörül) Nem viccelnék a helyedben, Faustino Santos.

FAUSTINO SANTOS
Ne fenyegetsz.

PABLO
Mert te is kaphatsz a torkodba.

PEDRO
Hazamegyek.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ez tényleg elhangzott?

PEDRO
Persze – mondtam az öcsémnek, hogy én hazamegyek.

FAUSTINO SANTOS Ezt nem hallottam.

PABLO
(Pedrónak) Nem mész haza. Nem érdekel. Most már végigcsináljuk.

PEDRO
Felejtjük el ezt az egészet.

PABLO
Köszörülj, te csak köszörülj.

PEDRO
Cseréljünk.

FAUSTINO SANTOS Mint a hülye, úgy álltam ott, mint a hülye.

VIZSGÁLÓBÍRÓ És nem gondolt rá, hogy megakadályozza?

FAUSTINO SANTOS Mit kellett volna megakadályoznom?

FAUSTINO SANTOS
(Armentához) Mit mond ez, hogy mit kellett volna megakadályoznom?

ARMENTA
Én már nem értek semmit.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hát a gyilkosságot, nem?

FAUSTINO SANTOS
Két ámokfutót, bíró úr, nem lehet megakadályozni.

VIZSGÁLÓBÍRÓ (Armentához fordul) És maga mit tett?

ARMENTA
(kezét tördelve) Hogy én? Nem voltam magamnál.
Jöttek újra.
Hiába vették el tőlük a késeket, jöttek megint.

26. TEJBOLT

VIZSGÁLÓBÍRÓ És maga ki meri jelenteni nekem, hogy senki sem látta? És maga azt meri állítani, hogy senki sem tudta?

ARMENTA Dehogynem. A fél falu bejött tejet venni, hogy lássa őket.

ARMENTA
Már megint itt vagytok?

PABLO
Itt vagyunk, Armenta néni.

PEDRO
Hol lennének?

ARMENTA
Pedig megmondta nektek az ezredes úr, hogy menjetek szépen haza.

PABLO
Haza is mentünk.

PEDRO
És már vissza is jöttünk.

ARMENTA
De ugye már nem akarjátok megölni Santiago Nasart?

PEDRO
Már mért ne akarnánk megölni, Armenta néni?

PABLO
Itt vannak, ne, ezek is jók lesznek. (Mutatja az újabb késeket)

PEDRO
De az a helyzet, Armenta néni, hogy szeretnénk megborotválkozni előtte.

PABLO
Igen – valahogy olyan borotválkozás kedvünkben vagyunk.

ARMENTA
Gyerekek, én hozom a férjem borotváját, szappanát, pamacsát, amit csak kértek, csak ne folyjon itt a vér, az Isten szent szerelmére!

PEDRO
Pedig éppen az Isten szent szerelmére fog folyni,

Armenta asszony.

PABLO

Szappant, lavórt, vizet.

ARMENTA

(hoz mindent, amit kérnek)

És úgy borotválkoztak, olyan kényelmesen és lassan, mintha csak bálba készülődnének.

Az Ikrék borotválkoznak. Pedro a késével

PEDRO

Látod, öcskös, egy kés is megteszi.

PABLO

Jól megéleztem, mi?

PEDRO

Prima. Toledói acél.

27. LAKODALOM

PRUDENCIA COTES (feldúltan jön, Pura Vicariótól)
Hova lett a Pablo?

PURA VICARIO Mi van, kicsi Prudencia, mit aggódsz? Tudod, hogy a fiúkat nem lehet levakarni egymásról.

PRUDENCIA COTES Az a bolond Pedro az oka! Mikor megy már vissza a sereghez? Olyan ronda fertőző betegsége van.

PURA VICARIO Az nem fertőző. Az teljesen normális, mindennapi dolog. Sőt, nagyon is férfias. Minden katonára átesik rajta.

PRUDENCIA COTES Ronda folyása van. Jámi is alig tud.

PURA VICARIO A beteg embert szeretni kell.

PRUDENCIA COTES Kankója van. Undorító. Ő a Pablo rossz szelleme. Menne már a fenébe.

PURA VICARIO Ha majd összeházasodsz Pablóval, meglátod, annyit lehetsz együtt vele, amennyit akarsz.

Most hadd legyen a családjával. Gyere, táncoljunk.

Nem táncolsz velem?

PRUDENCIA COTES Biztos megint elmentek azokhoz a nőkhöz. Ott vannak, tudom, abban a rossz házban!

Pedig hogy megígérte, hogy többé nem megy oda!

PURA VICARIO Oda minden férfi elmegy, Prudencia, minden férfi, mindig. Abból még nagy baj nem származott, ha egy férfi a rossz házba járt. Abból már igen, ha beleszeretett valaki másba, abból már igen, de hogy a rossz házba járt, abból még senkinek semmi baja nem származott, a férfiak már csak ilyenek,

Prudencia, ne aggódj, megjön a te Pablód, és csinál neked annyi gyereket, hogy csak győzzed.

PRUDENCIA COTES Á, magával most nem lehet beszélni, Pura néni, ideges vagyok.

PURA VICARIO Húzd meg ezt a pálinkásflaskát. Ilyenkor a jóisten is félrenéz kicsit.

PRUDENCIA COTES Nem tudom. Hazamegyek.

PURA VICARIO Ne bosszants fel. Nem mész haza.

PRUDENCIA COTES Mit csináljak itt egyedül?

PURA VICARIO Már hogy lennél egyedül ennyi nép között?

PRUDENCIA COTES Úgy.

PURA VICARIO Hidd el, minden jóra fordul.

PRUDENCIA COTES Rosszat sejték. (El)

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ennyi volt az egész?

A KIHALLGATÁS FOLYTATÁSA

PURA VICARIO Mi az, amit még nem mondtam el?
VIZSGÁLÓBÍRÓ Amikor megtudta a lánya szegényét,
ahogy mondja. Akkor mi volt? Megverte?

28. LEVÉL A BEVÁLTATLAN ÍGÉRETEKRŐL

ANGELA VICARIO

„Tudod-e, hogy a beváltatlan ígéretekért milyen szörnyen lakolnak a pokolban?
Ne kínozz tovább, ne hagyj senyvednem a pokolban, szerelmem, váltsd be az ígéretedet.”

VIZSGÁLÓBÍRÓ Irtózatosan megverte?

PURA VICARIO Tessék, csukasson le engem is! Megvertem a lányomat? Az a bűnöm?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Milyen embernek tartotta ön a meggyilkolt Santiago Nasart?

Santiago Nasar egy kissé felélénkül

PURA VICARIO Elég az nekem, hogy tudom, amit tudok.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ezzel a felelettel nem tudok mit kezdeni.

PURA VICARIO Semmilyen embernek. Nem volt hozzá közöm nekem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ezzel a felelettel sem tudok mit kezdeni. (*Magában*) Nietzsche szerint minden ismétlés a megoldás kudarca.

És minden, ami van, csak ismétlés.

Ismétlés által nem tanulunk, hanem felejtünk.

De csak a kudarcainkból tanulhatunk.

Tehát csupán felejtethetünk.

És a felejtés a tanulás.

PURA VICARIO Majd a lányom megmondja magának.

VIZSGÁLÓBÍRÓ A lánya kérte, hogy öljék meg?

(*Magában*) Undorítóan célratörő vagyok.

Ez egy tanítónő. A tanítónők veszélyesek. Azt hiszik, mindenki kisgyerek.

PURA VICARIO A fiaim megtették a kötelességüket.

A Biblia is tele van gyilkolással. Mit akar tőlem?

Csukassa le az összes szentet meg prófétát.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Egy ember vére szárad a lelkén, nem? (*Magában*) Gonosz vagyok.

PURA VICARIO Száraz az én lelkem, olyan száraz, mint a tapló. Hagyjanak békén.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Írja alá a vallomását. (*Elé tolja a jegyzőkönyvet. Közben Pura Vicario aláírja*)

Nem értem én magukat. A fiai nyíltan bejelentik, hogy meg fogják ölni Santiago Nasart, és senki sem akadályozza meg őket. Senki nem tesz ellene semmit. Az egész falu tud róla, és nincs egyetlen ember sem, aki... Van kedvenc könyve, asszonyom?

PURA VICARIO Tessék?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Csak érdekel, hogy mit szokott olvasni – ha olvas egyáltalán?

PURA VICARIO Bibliát.

29. LAKODALOM

APONTE EZREDES (*Nasarnak*) Á, fiacskám, hogy vagyunk, hogy vagyunk – mulatozunk, mulatozunk?
SANTIAGO NASAR Nos, ezredes úr, gondoljon csak bele...

APONTE EZREDES Mibe?

SANTIAGO NASAR Úgy számolom, hogy negyven pulykát és tizenegy disznót vágtak le a násznépnek, ezenfelül négy üsző nyárson, az egész falu számára, szerintem kétszázöt láda csempészett pálinka fogyott el, továbbá majdnem kétezer üveg rum, na meg az esküvői virágok, részben a templomban, részben a házban, a csokrok, na, és ha még beleszámítom Xius papa házát a dombon... Az annyit tesz, mint...

APONTE EZREDES Na, annyit én még a templom nagytornyát is eladtam volna. Egy dolgot azonban jegezz meg. A csempészett pálinka szakkifejezést nem hallottam, fiam... Csempészett pálinkától én nem tudnék berúgni. Megfeküdné a gyomromat. Ti elfelejtitek, hogy én itt az államot képviselem. (*Megveregeti Nasar arcát*) Nem is tudtam, hogy ilyen jól tudsz számolni, fiam.

30. CRISTO ÉS AZ EZREDES

*Santiago Nasar egy kicsit elbátrál,
az Ezredes a belépő Cristo Bedoyához fordul,
mintha Santiago Nasar ott sem volna*

APONTE EZREDES

Hát szóval így beszélgettem vele a lagziban, és ki hitte volna, hogy nem egészen nyolc óra múlva kihülve látom, az anyja konyhájában kiterítve...

CRISTO BEDOYA

Nem haragszik meg, ezredes úr?

APONTE EZREDES

Nem. Mondd csak.

CRISTO BEDOYA

Hogyhogy maga sem tudta megakadályozni?

APONTE EZREDES

(*azonnal, paprikavörösen*)

Hogyhogy nem tudtam megakadályozni?

Hogyhogy nem tudtam megakadályozni?

Ki a fene tudta megakadályozni? Te talán meg tudtad akadályozni?

CRISTO BEDOYA

Az más, én nem tudtam róla előre.

APONTE EZREDES

Én talán tudtam róla előre?

CRISTO BEDOYA

Mindenki tudott róla előre.

APONTE EZREDES

Csak te nem.

CRISTO BEDOYA

Az egész falu. Rajtam kívül.

APONTE EZREDES

Én megtettem, ami tőlem telt. Én vagyok az egyedüli, akinek nyugodt lehet a lelkiismerete. Az egyetlen ebben a szétrohadt sárfészekben, aki tett valamit, érted, fiacskám?

31. BOROTVÁLKOZÁS

APONTE EZREDES Tartsa egyenesen azt a tükröt!
LEANDRO PORNOY Fontos jelentenivalóm van, ezredes úr.
APONTE EZREDES Meghozta a májat?
LEANDRO PORNOY Meghoztam, ezredes úr.
APONTE EZREDES Vigye be a feleségemnek a konyhába.
LEANDRO PORNOY Ezredes úr.
APONTE EZREDES És mondja meg neki, hogy ne süsse túl. Hiába hozatom én frissen a májat.
LEANDRO PORNOY Ezredes úr, jelenthetek?
APONTE EZREDES Vigye be a májat a feleségemnek. Mit áll itt úgy, mint egy faszent? Tizedes, lelépni.
LEANDRO PORNOY Igenis.
APONTE EZREDES *(kiszól Cristo Bedoyának)* Utálom, ha megzavarnak borotválkozás közben. Az egy szertartás, fiam, az egy szertartás, erre jön ez a Leandro Pornoy, és akkor kezd beszélni, amikor a borotva már a torkomon van.
LEANDRO PORNOY Ezredes úr...
APONTE EZREDES *(felszisszen)* Na, tessék, megvágtam magam! Hallgasson.
LEANDRO PORNOY Igenis.
APONTE EZREDES Ne csodálkozzon, ha egy szép napon erőszakos halállal hal meg, fiam. Így nem tolakodhat be mások életébe – a dolgok fel fognak lázadni maga ellen, fiam. *(Befejezi a borotválkozást, kezét arcát törüli, majd kiszól Cristo Bedoyának)* Ebben is igazam lett. Egy bika felöklelte. *(Visszafordul Leandro Pornoyhoz)* Na mondja, fiam.
LEANDRO PORNOY A mészárszéken...
APONTE EZREDES Verekedés?
LEANDRO PORNOY Nem.
APONTE EZREDES Romlott volt a hús? Majd adok én nekik!
LEANDRO PORNOY Láttam a Vicario fivéreket fél órával ezelőtt.
APONTE EZREDES Nem tudnak aludni a fiúk?
LEANDRO PORNOY Késeket éleztek.
APONTE EZREDES Biztos nagyon részegek voltak, nem tudták, milyen nap van.
LEANDRO PORNOY Részegnek részegek voltak.
APONTE EZREDES Köszönöm – ez minden?
LEANDRO PORNOY Azt mondták, hogy mennek megölni Santiago Nasart.
APONTE EZREDES Menjének, csak menjének. *(Most jön rá, hogy mit mondott)* Micsoda?
LEANDRO PORNOY Fennhangon kijelentették több tanú előtt, hogy mennek megölni Santiago Nasart.
APONTE EZREDES Barmok. Civilizálatlan barmok. Azóta biztos mélyen alszanak valahol. Biztos az egyik kis kurvájukat szedte el tőlük. Az mester a kurválkodásban. Amilyen sima képe van – azt mondják, félméteres farka van.
LEANDRO PORNOY Ott várnak most is.
APONTE EZREDES Hol? A mészárszéken?
LEANDRO PORNOY Nem. Clotilda Armenta asszony tejboltjában.
APONTE EZREDES Közismert róluk, hogy csak a tejet isszák. *(Nagyot nevet a saját viccén)*

LEANDRO PORNOY Éppen szemben...
APONTE EZREDES A templommal?
LEANDRO PORNOY Dehogy a templommal, ezredes úr, már megbocsásson!
APONTE EZREDES Hogy beszélz te velem, fiacskám?
LEANDRO PORNOY Szemben Santiago Nasar házával. Ott ülnek, és várnak, ölükben két disznóölő késsel.
APONTE EZREDES Vagy úgy. Na menj lefeküdni, fiacskám. Azt hiszem, egész éjjel virraszthattál. Igaz, hogy én is, de nekem már nem árt meg. Nekem már csak használ a virrasztás.

Ezt az utolsó mondatot már Cristo Bedoyának mondja, mert Leandro Pornoy közben lelépett

32. ELSÓZOTT MÁJ

APONTE EZREDES Tegye le, és távozzon.
APONTE FELESÉGE Mi vagyok én, talán valami közlegény, hogy így parancsolgasson nekem?
APONTE EZREDES Remélem, nem túl kemény a máj. Nem szabad megsózni, hányszor mondjam még.
APONTE FELESÉGE Soha életemben nem sóztam meg a májat.
APONTE EZREDES Akkor hagyjon magamra. *(Készülődik az evéshez, kendőt tűr a nyakába)*
APONTE FELESÉGE Úgy látszik, ma mindenki megbolondult a faluban.
APONTE EZREDES Csak maga bolond ebben a faluban, édesem.
APONTE FELESÉGE Akkor voltam bolond, amikor magával jöttem ebbe a faluba, édesem.
APONTE EZREDES Szeretnék nyugodtan hozzálátni, úgyhogy távozzon, édesem. Reggel, tudja jól, nem szeretem, ha zavarnak.
APONTE FELESÉGE Pedig volna mit mondanom.
APONTE EZREDES Neked mindig volna mit mondanod.
APONTE FELESÉGE Hazavitték a Vicario lányt.
APONTE EZREDES Hát persze hogy hazavitték – új otthonába, már nem olyan ifjú vőlegénye oldalán. Gondolom, a karjába kapta, és úgy vitte át a küszöbön, ahogy ez már szokás.
APONTE FELESÉGE Nem – visszavitték az anyjához.
APONTE EZREDES Ah – vagy úgy.
APONTE FELESÉGE Mit fog szólni hozzá a püspök úr?
(Kacag) Hát már felszúrta a kis pillangót valaki a gombostűjére?
APONTE FELESÉGE Hogy lehetsz ilyen ízléstelen!
APONTE EZREDES Hát ezt keresik a tejboltban a fiúk! Már jóízűen meg sem lehet reggelizni, már hajnalok hajnalán kezditek? *(Nézi a májat)* Azért is megeszlek!

CRISTO BEDOYA
Azért félbehagyhatta volna a májat, ezredes úr.
APONTE EZREDES
Tudod te, mit beszélz? Májat, hidegen?

33. LEFEGYVERZÉS

Aponte ezredes felpattan az asztaltól, felveszi tányér-

sapkáját, csillogó arany vállpántos zubbonyát, és oda-
sétál az Ikrekhez, akik Armenta asszony tejboltjában a
székeiken ülnek, mögöttük Armenta asszony, a kezét
tördeli aggodalmas arccal

ARMENTA Na végre, csakhogy itt van, ezredes úr.
APONTE EZREDES *(Armentához)* Nyugalom. *(Az Ikrekhez)* Fiúk, fiúk, mi a nagy helyzet? Sokáig fent voltatok az éjjel, ideje lefeküdni.
PABLO Még nincs itt az ideje.
APONTE EZREDES Miért?
PABLO Csak.
ARMENTA Csináljon valamit, ezredes úr, ezek meg-
őrültek.
APONTE EZREDES Nyugalom. Hallgasson, aki nőstény, mert most rossz a kedvem.
(A fiúkhoz fordul) Nem is tudtam, fiúk, hogy ennyire szeretitek a tejet.
PEDRO *(fölkáll, vigyázzba vágja magát, visszaül)*
Annyira azért nem szeretjük, ezredes úr.
APONTE EZREDES Tréfás kedvetekben vagytok ma reggel. Hallom, készültök valamire, fiúk.
PABLO Mi ugyan semmire.
APONTE EZREDES Nana.
PABLO De ha készülünk is, ahhoz mi köze van magának?
APONTE EZREDES Inkább azt mondanád meg, fiacskám, hogy mihez nincs közöm. Mondd...
(Rámutat két újságpapírba csomagolt tárgyra) ...az ottan micsoda?
PABLO Hogy az? Kés. Disznóölő kés, ezredes úr.
PEDRO Mert meg fogjuk ölni azt, aki a hűgunkat megbecstelenítette, ezredes úr.
PABLO Kussolj már, az istenért.
PEDRO Miért? Nekem nem kenyerem a sumákolás, ezredes úr. Elvágjuk neki a torkát, ezredes úr. Így, ezredes úr, így. Meg így és így.
APONTE EZREDES És ki az az illető, aki ilyen szomorú sorsra fog jutni? Megtudhatnám?
PABLO Elég, ha ő tudja, meg mi tudjuk.
PEDRO Santiago Nasar, ezredes úr. És basta! Így, így, így meg így! *(Mutatja, hogy el fogják vágni a torkát)*
APONTE EZREDES Na ide figyelj, fiacskám. Most szépen figyeljetelek ide. Ti ketten, két tökkelütött, agyalágyult, most szépen hazamentek, amíg szépen beszéltek, és kialusszátok magatokat. Egy jót alusztok, kicsi fiaim, fölkállás, fölkáll, amíg szépen mondom, vagy a fülénél és a farkánál fogva hajítom ki innen, aki még vakkantani mer.
PABLO Mi innen nem megyünk sehova.
PEDRO Ezredes úrnak meg kell értenie...
APONTE EZREDES Ne ugass! Hallod! Egyáltalán ne ugass nekem!!! Ilyen sültbaromságokat nem vagyok hajlandó nemhogy megérteni, de még meghallani sem. Szóval nem akartok hazamenni.
ARMENTA *(sziszegi)* Tartóztassa le őket, ezredes úr, tartóztassa le őket!
APONTE EZREDES Azt mondtam, hogy asszonyszemély ne nyissa ki a torkát. *(Az Ikrekhez)*
No jó. Akkor más húrokat pengetünk, fiúk. Ide a késekkel.

A fiúk engedelmesen odaadják neki a késeket

És most szépen menjetek haza lefeküdni. Meg ne lás-salak benneteket ma a faluban, mert korbáccsal verlek végig a főtéren...
ARMENTA Tartóztassa le őket, előljáró úr, ez így nem lesz jó. Ennek így nem lesz jó vége.
APONTE EZREDES Női személy ne kelepeljen. *(A fiúkhoz, kedélyesen)*
Ajánlom az uborkalevet, fiúk.
Ha nem elég savanyú, tegyetek bele ecetet meg egy kis hagymát.
Meg ajánlani tudok egy jó kis hideg zuhanyt.
Esetleg ússzátok át háromszor a folyót. Igen: háromszor.
És maradjatok a másik parton.
Hahaha. Maradjatok a másik parton!

CRISTO BEDOYA

Le kellett volna csuknia őket.

APONTE EZREDES

Utólag könnyű okosnak lenni! Hagyjál már békén te is a hülyeségeiddel, fiam, mert nem állok jót magamért. Te miért nem puffantottad te le őket? Ott álltál előttük a revolverreddel, és nem puffantottad le őket.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hangosabban.

APONTE EZREDES

Utólag könnyű okosnak lenni!!

Hagyjon engem békén mindenki a hülyeségével!!

Te miért nem puffantottad te le őket?!

(A Vizsgálóbíróhoz)

Kérdezze meg tőle! Ragaszkodom, hogy kérdezze meg tőle!

VIZSGÁLÓBÍRÓ Vannak itt fontosabb kérdések is.

APONTE EZREDES

Ott állt előttük a revolverével, és nem puffantotta le őket!

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Jó. Csillapodjon, ezredes úr.

APONTE EZREDES

Nekem innom kell egy kávé. Most azonnal.

ARMENTA

Igenis. Tejjel?

APONTE EZREDES

Rendes kávé kérek! Muszáj innom egyet.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Nekem is. Innen folytatjuk.

Vége az első résznek

II. RÉSZ

34. A REVOLVER

APONTE EZREDES

Utólag könnyű okosnak lenni! Te miért nem puffantottad te le őket? Ott álltál előttük a revolverreddel, és nem puffantottad le őket.

CRISTO BEDOYA
Mert nem volt benne golyó!

PLACIDA LINERO Mert üres volt. Nem volt benne semmi. Egyetlen töltény se volt benne.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogyhogy? Miért?

PLACIDA LINERO Csak.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Mi csak?

PLACIDA LINERO Üres volt. Az apja nem engedte, hogy töltött fegyver legyen a házban. Egyszer majdnem megöltem valakit. Ráütöttem a párnájára, alatta volt a fegyver, akkorát szólt, hogy majdnem belesüketültem, a golyó becsapódott a szekrénybe, kilyukasztotta a falat, átment a szomszéd házba, és végül összetörte a gipsz-Mária fejét a templom előtt. Akkora csődület támadt, mint búcsújáráskor. Én meg csak néztem magam elé, mint a hülye.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Tovább.

PLACIDA LINERO Azóta csak töltetlen fegyver lehet a házban.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Aha.

CRISTO BEDOYA *(elveszi a Vizsgálóbírótól a fegyvert)* Azt gondoltam magamban, hogy legalább ezt magamhoz veszem. Nem értettem, hogy hova a fenébe tűnhetett! Bementem egy pillanatra a boltoshoz.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Milyen boltoshoz? A tejboltba?

CRISTO BEDOYA Nem, nem. Utánam szól egy arab boltos, és mire kijöttem, ő befordult a sarkon, és nyoma veszett! Ismertem a járást... Bementem a szobájába.

CRISTO BEDOYA

(súgva) Santiago!

PLACIDA LINERO

Santiago!

(Észreveszi Cristót)

Hát te...

CRISTO BEDOYA

(mint akit lopáson kaptak rajta) Nem látta a fiát,

Placida néni?

PLACIDA LINERO

Mit keresel te itt ilyen korán reggel?

CRISTO BEDOYA

(nagy zavarban) Santiagót. Nincs itthon?

PLACIDA LINERO

Kiment a püspök elé, a kikötőbe – fél hatkor láttam utoljára... Te nem voltál a kikötőben?

CRISTO BEDOYA

Dehogynem, Placida néni, dehogynem... És nem mondta, hogy hova megy utána?

PLACIDA LINERO

Kimegy a tanyára, dolga van odakint. Lehet, hogy már ki is ment.

CRISTO BEDOYA

(rejtegeti a revolvért) Értem, Placida néni. Hát akkor jó reggelt kívánok.

PLACIDA LINERO

Mit rejtegetsz te ott?

CRISTO BEDOYA

Én? Semmit. Megyek már.

PLACIDA LINERO

Majd megmondom neki, hogy kerested.

CRISTO BEDOYA

Köszönöm, Placida néni.
(Kioldalog, aztán már ott áll ő is a Vicario fiúvek előtt)

35. TEJBOLT

*Cristo Bedoya farkasszemet néz a Vicario fiúkkal.
Armenta tejet töltöget*

CRISTO BEDOYA

Menjetez haza, fiúk, ennek nem lesz jó vége.

PABLO

Hú, de be vagyunk fosva.

PEDRO

Menj haza te.

CRISTO BEDOYA

Hülyeséget csináltok, fiúk. Azonkívül a Santiago ki fog nyírni benneteket.

PEDRO

Alig várjuk.

PABLO

Csak azt kapja, amit megérdemel.

CRISTO BEDOYA

Ti nem vagytok magatoknál. Egy duplacsövű van nála...

PEDRO

Van a fenét.

PABLO

És ha van is, az se számít.

CRISTO BEDOYA

Szétlővi a fejeteket.

PEDRO

Majd meglátjuk.

PABLO

Húzz el a jó bűdös francba, Cristo, neked ehhez semmi közöd.

CRISTO BEDOYA

Ha megtette volna is, amivel gyanúsítjátok...

PABLO

Most már akkor is meg kell halnia, ha nem tette volna meg.

PEDRO

Ugyanis: figyelj már ide.

Mi ezt már végiggondoltuk. Most már mindegy, hogy megtette-e vagy se.

PABLO

Most már mindenképpen meg kell ölnünk.

CRISTO BEDOYA

Ti megőrültetek!

PABLO

Menj haza, feküdj le aludni, és ne nyugtalankodj a haverod miatt. Neki annyi.

Bedoya előveszi a pisztolyt

PEDRO

Mi van, mit tartasz a kezeden?

CRISTO BEDOYA

Ha most azonnal nem takarodtok haza, meghúzom a ravaszt.

PEDRO

Hogy tartod azt a revolvért – szűzanyám. Te, az nem a kakas, amit nyomogatsz. Meg van töltve?

CRISTO BEDOYA

Naná.

PEDRO

Akkor vigyázz, mert nagyon hangosat szól.
(Hátat fordít Bedoyának)

Armenta kiejti kezéből a tejesüveget, ami összetörik

36. A HALOTT

CRISTO BEDOYA

Mért csinálod ezt velem?

SANTIAGO NASAR

Mit?

CRISTO BEDOYA

Felnézek, és már nem vagy sehol.

SANTIAGO NASAR

Mikor?

CRISTO BEDOYA

Mindig. Hogy tudtál eltűnni egy pillanat alatt?

SANTIAGO NASAR

Honnan tudjam? Halott vagyok.

CRISTO BEDOYA

És nem emlékszel rá, hogy hova mentél, amikor a téren egy pillanatra otthagytalak?

Amikor feltartott az a hülye arab boltos.

Gyötörd már egy kicsit az emlékezetedet, te!

SANTIAGO NASAR

Engem megöltek.

CRISTO BEDOYA

Mondd már meg végre, hogy hova lettél egy szempillantás alatt?

Elindulnak Nasarral

Emlékszel, erre mentünk.

SANTIAGO NASAR

Nem.

CRISTO BEDOYA

Szétnyíltak mindenütt az emberek, valóságos mozgókör keletkezett körülöttünk, már mindenki tudott róla, félték a közelünkbe jönni, csak én meg te nem tudtunk semmit. És akkor megjött a hajó, és a kakasok kukorékolni kezdtek.

SANTIAGO NASAR

Érdekes. Kakasok?

CRISTO BEDOYA

Téged egy kedves lány meghívott reggelizni. Azt monda: jukkalepény van náluk, és ilyenkor te mindig náluk reggelizel.

SANTIAGO NASAR

És? Elmentem? Sajnos már semmire sem emlékszem.

CRISTO BEDOYA

Azt mondtad, hogy előbb még haza kell menned.

SANTIAGO NASAR

Igen? Nyilván.

CRISTO BEDOYA

Mert át akartál öltözni, hogy kimenj a tanyátokra.

SANTIAGO NASAR

Hát persze, át akartam öltözni. Nem mehettem ki a tanyára így.

CRISTO BEDOYA

És nem tudtad, hogy a tejboltban ott vár rád az a két hülye törpe. Pedro és Pablo.

SANTIAGO NASAR

Pablo és Pedro?

CRISTO BEDOYA

Az ikrek.

SANTIAGO NASAR

Az mi? Iker, az mi?

CRISTO BEDOYA

Már azt is elfelejtetted?

SANTIAGO NASAR

Most mennem kell.

CRISTO BEDOYA

Legalább azt mondd meg, annyira kíváncsi vagyok erre az egyre: megkértad a lányt?

SANTIAGO NASAR

Kit?

CRISTO BEDOYA

Angelát. Ami miatt az egész volt...

SANTIAGO NASAR

Ki az az Angela? Mi volt emiatt?

CRISTO BEDOYA

Angela Vicariót. A menyasszonyt! Bayardo San Roman menyasszonyát!

SANTIAGO NASAR

(lassan)

Menyasszony?

CRISTO BEDOYA

Emlékszel a lagzira? És utána a bordello? Reggel találkoztunk a kikötőben? Aztán felszívódtál...

37. MENYASSZONY-ÖLTÖZTETÉS

A Barátnő és Prudencia Cotes öltözteti Angelát az egyházi szertartásra

PRUDENCIA COTES Úgy irigyellek, nekünk még annyit kell várni Pablóval.

BARÁTNŐ Ne félj, a férfiak mind hülyék. Tökrészeg lesz, nem fog észrevenni semmit.

PURA VICARIO Angela, nem találok sehol a kis neszesszeredet! Hova tetted?

ANGELA VICARIO Legalább most ne gyötörj ilyesmivel, anya!

PURA VICARIO Ne félj, hamarosan már a magad ura leszel. Most még engedj meg, hogy az anyád legyek.

PRUDENCIA COTES Csinos fiú a Bayardo, nem fogod megbánni. És gazdag.

ANGELA VICARIO Nekem nem tetszik. Szőrös a melle. Utálom a szőrös mellűkét.

PRUDENCIA COTES Pedig az a jó.

BARÁTNŐ Én meg tudnám enni reggelire, csak jól bevajaznám előtte. Olyan szép, mint egy buzi.

PURA VICARIO Az én esküvőmön, lányok, minden sokkal egyszerűbb volt. Az egyik házból átmentünk a másik házba. Másnap felébredtem, és már asszony voltam. Észre sem vettem. Elmúlik az élet.

ANGELA VICARIO Ez fáj, anya!

BARÁTNŐ Egy pillanat alatt túl leszel rajta.

PURA VICARIO Mit pusmogtok ott? Halljam! Szabad megkérdezni?

BARÁTNŐ Hogy hol késik már a vőlegény.
PRUDENCIA COTES Ha a Pablo is ennyit fog késni,
én tökön rúgom.

PURA VICARIO Hogy beszélsz, lányom?!

ANGELA VICARIO (*váratlanul letépi magáról a koszo-
rút*) Márpedig én addig nem öltözöm fel ebbe a ruhá-
ba, amíg nincs itt. Nem és nem, és nem, és nem!

PURA VICARIO Lányom, most ne csináld a kunszto-
kat. Ezt nem is akarom hallani.

ANGELA VICARIO És ha nem jön el? Micsoda szé-
gyen. Micsoda szégyen.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Angela, gondolja jól meg, hogy mit mond. Biztos ben-
ne, hogy ő volt?

ANGELA VICARIO

Hiába kérdez, mindig csak ugyanazt fogom mondani.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Adjanak már rá valamit, megfázik.

(*Angelához*) De soha senkinek nem beszélt erről
előtte?

ANGELA VICARIO

Soha senkinek.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Miért?

ANGELA VICARIO

Féltem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Mitől?

ANGELA VICARIO

Mintha nem tudná.

PURA VICARIO (*a Vizsgálóbíróhoz, mintha vendég
volna*) Menjen ki innen, most öltöztetik a menyasz-
szonyt, hogy lehet ilyen részeg, hogy csak úgy beront
ide? Ki maga?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Pardon.

PURA VICARIO Annyi itt az ismeretlen, nyüzsögnek,
mint a tetvek. (*Szigorúan, a lányához*) Hogy jut ilyes-
mi az eszedbe? Hogy nem jön el?

ANGELA VICARIO Hol van? Hozd ide. Most rögtön!

PRUDENCIA COTES Nem kell hisztizni.

BARÁTNŐ Itt a neszeszser. Angela, csak egyszer van
ilyen az életben. Beletettem.

PRUDENCIA COTES Túlesel rajta, észre sem veszed.

BARÁTNŐ Nem fog fájni. Csinálsz egy kis vérfoltot a
lepedőre...

ANGELA VICARIO Nem öltözöm fel! (*Az egész meny-
asszonyi ruhát leszedi magáról, ott áll kombinében*)

PURA VICARIO Kicsi bogaram, mindenki túlesik rajta
egyszer. Majd elmondom neked, hogy mit kell ten-
ned.

ANGELA VICARIO Most hagyjatok békén.

PURA VICARIO Hallgass. Hallgass, ha csak hülyesége-
ket tudsz mondani.

*Ebben a pillanatban betoppan Bayardo San Roman
néhány vőfélélyel és egyebekkel. Angela riadtan kapja
maga elé a menyasszonyi ruhát. Bayardo felnevet*

BAYARDO SAN ROMAN Úgy látszik, túl hamar érkez-
tem. Én mindig túl hamar érkezem!

PURA VICARIO Elkéstél, fiam, nagyon elkéstél.

AMADOR ATYA ANGELA VICARIO, ÖRÖK HŰSÉGET ESKÜDSZ-É
AZ ITT ÁLLÓ BAYARDO SAN ROMANNAK?

ANGELA VICARIO Igen.

AMADOR ATYA AKKOR MEGÁLDALAK BENNETEKET AZ ATYA,
A FIÚ ÉS A SZENTLÉLEK NEVÉBEN, ÁMEN.

PABLO

Menjünk a bordellóba.

PEDRO

És a menyasszonyod? Prudencia? A kis puncijú

Prudencia? A kis prunci?

PABLO

Szájra vigyázz!

AMADOR ATYA ÉS TE FIAM, BAYARDO SAN ROMAN, ÖRÖK
HŰSÉGET ESKÜDSZ-É AZ ITT ÁLLÓ ANGELA VICARIÓNAK?

BAYARDO SAN ROMAN Igen.

AMADOR ATYA AKKOR MEGÁLDALAK BENNETEKET AZ ATYA,
A FIÚ ÉS A SZENTLÉLEK NEVÉBEN, ÁMEN.

PEDRO

Igenis!

PABLO

Ma ünnepelünk. Prudenciának ilyenkor már ágyban a
helye. Meg is mondom neki, hogy menjen szépen haza.

PEDRO

Még el se kezdődött az igazi muri.

CRISTO BEDOYA

Már leléptek, fiúk?

PABLO

Hol a dugipálinka?

PEDRO

Ahova tetted.

PABLO

Nincs sehol.

PEDRO

Kit érdekel! Na gyere! Várnak a lányok!

CRISTO BEDOYA

Szólok Nasarnak.

PABLO

Biztos már ott van. Egyik lába esküvőn, másik a
bordélyban, nem igaz?

PEDRO

Hipp és hopp.

CRISTO BEDOYA

Úgy el tud tűnni, én ezt nem értem.

PEDRO

Megy a nagy arab farka után.

38. A BARÁT KIHALLGATÁSA

VIZSGÁLÓBÍRÓ Szóval maga azt hiszi, hogy egy em-
ber egy ilyen tenyérmű helyen csak úgy el tud tűnni.
Ahol mindenki a keresztnevében szólítja egymást. Ahol
nincs egy utca, amin ne lehetne egy pillantással vé-
gignézni. Ahol minden utca belefut a főtérbe. És maga
persze direkt az ellenkező irányba kezd futni, olyan
helyekre is benéz, ahol lehetetlen, hogy felbukkanjon

az illető. Netán a fizika törvényeibe ütközik, hogy annyi idő alatt odaéjjen?

CRISTO BEDOYA Éppenséggel így történt. Mindenhova mentem, csak oda nem, ahova ő ment. Nem is akartam elbúcsúzni tőle. Még kezét sem rázhattunk. És ilyenkor, tudja, vizsgálóbíró úr, az úgy van, hogy az ember találgat, és a legvalószínűbbet fogadja el legvalószínűbbnek.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ez érdekes.

CRISTO BEDOYA Mert a valószínű túl kézenfekvő volna. Ilyenkor az ember az ellenkezőjét gondolja – ismeri a snóblí szabályait, vizsgálóbíró úr?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Igen, amikor pénzeket dugnak el, és meg kell mondani, hogy mennyi van a másik öklében.

CRISTO BEDOYA Na már most – tegyük fel, hogy az én kezemben három pénz van, és az önében szintén három, akkor én ugye először arra gondolok, hogy mivel nálam három van, magánál semmi sincs, és mivel erre gondolok először, rögtön eszembe jut, hogy akkor magánál nyilván szintén három van, hiszen először arra gondoltam, hogy magánál semmi sincs, és maga is azt hiszi, hogy nálam semmi sincs, hiszen hármát mondott... Na, most belezavarodtam.

SANTIAGO NASAR
Bementem a menyasszonyomhoz.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Mi tudjuk, hogy bement a menyasszonyához, Flora Miguelhez, azt is, hogy hogyan – végighúzta a kulcsát a kerítésen...

Santiago Nasar elővesz egy nagy kulcsot, és végighúzza a kerítésen

FLORA MIGUEL
(kiszól, keményen) Gyere be.

CRISTO BEDOYA Hogyhogy nem jutott ez nekem eszembe!

VIZSGÁLÓBÍRÓ Engem valami más érdekel: a Vicario fivérek együtt voltak magukkal a bordélyházban...

CRISTO BEDOYA A lányoknál.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ahogy tetszik. Nem láttak a viselkedésükben valami furcsát?

FLORA MIGUEL
Most akkor mi van?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Várjon a sorára.

FLORA MIGUEL
Nem kellek már?

VIZSGÁLÓBÍRÓ De, kell még. Kérem, várjon a sorára. Majd ha a hajnal felkel – fél hétkor...

FLORA MIGUEL
Addig mit csináljak?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Érezze jól magát. (*Christo Bedoyához fordul*) Szóval nem vett észre semmi különöset a Vi-

cario fivérek és Santiago Nasar között?
CRISTO BEDOYA Sőt...

FLORA MIGUEL
Valaki inni adna – fiúk, ki ad nekem inni?
CRISTO BEDOYA

Nem lehetne ezt a kurvát elhallgattatni?

FLORA MIGUEL

Anyád.

CRISTO BEDOYA

Tudom, amit tudok.

FLORA MIGUEL

Nézzenek oda.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Kérem, hagyják abba – Miguel kisasszony, szólítani fogom.

FLORA MIGUEL

Dehogyan fog! (*El*)

CRISTO BEDOYA Szóval az a helyzet, hogy előtte még szerenádot is adtunk az ifjú párnak.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Erről eddig nem tudtam.

CRISTO BEDOYA Lehetetlen. Ott voltam én, Santiago, egy Márquez fiú, sőt, kettő... Mindenesetre láttam volna az arcán, ha tényleg bűnös lett volna benne, ha tényleg megízélte volna azt a tyúkot, bíró úr, nem igaz, bíró úr? láttam volna rajta, amikor ott álltunk az öreg Xius háza alatt, a domboldalon, alattunk, a holdfényben fürdő banánligeten túl a széles folyó, a sötét ház előtt...

VIZSGÁLÓBÍRÓ Amelyik akkor már üresen állt – pontosabban csak a holtrészeg Bayardo San Roman volt benne...

CRISTO BEDOYA Ezt nem mondtam.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Tudom, hogy nem mondta, de én tudom, így hát beleírom.

CRISTO BEDOYA Nekem mindegy. Mi azt hittük, hogy javában működnek, ahogyan az illik.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Hogy érti azt, hogy „javában működnek”?

CRISTO BEDOYA Hogyhogy hogy értem?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Mit ért ezen?

CRISTO BEDOYA Mármint hogy én?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Igen?

CRISTO BEDOYA Most mért beszél úgy velem, bíró úr, mint egy vádlottal?

VIZSGÁLÓBÍRÓ (*fáradtan*) Folytassa.

39. KIS ÉJI ZENE

SANTIAGO NASAR Úgy látszik, hozzáfogtak már.

Énekelnek

„A jó harcos, ha kint üget a pampán,
Az egész tárat kiereszti bambán,
Új tárat tesz, ha már elfogyott a lőszer,
Ezúttal biztosra megy, nem kell többé óvszer –”

CRISTO BEDOYA Működnek rendesen.

SANTIAGO NASAR Azért kussolnak annyira.

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Hogy érti azt, hogy „működnek rendesen”?
CRISTO BEDOYA

Nem fogok most szexuális felvilágosítást tartani, bíró úr.

CRISTO BEDOYA Bedobjuk az ablakot egy kövel?
SANTIAGO NASAR Az durva volna.

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Végig sötét volt a ház?

SANTIAGO NASAR Úgy látszik, szégyellős a menyasszony!
CRISTO BEDOYA Nehogy elájuljon, a férjürem leoltotta a villanyt!

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Lekapcsolta.
SANTIAGO NASAR
Mi?

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Nem „leoltotta”, hanem „lekapcsolta”.
CRISTO BEDOYA
Mindegy.

SANTIAGO NASAR Ki ez az alak?
CRISTO BEDOYA Ne törődj vele. Folyton hülye kérdéseket tesz föl, de nem ért semmit. Menjünk a bordellóba – én már berekedtem. Van nálad pálinka?
SANTIAGO NASAR Majd ad nekünk a nagyasszony. Jobbat, mint ezek az olcsójánosok.

VIZSGÁLÓBÍRÓ
„Bordello?”

SANTIAGO NASAR *(nem érti)* Mi van?

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Ez jó, ezt felírom.

40. A HAZAHOZOTT LÁNY

Erős kopogtatás

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Ki az?

PURA VICARIO *(kezében elemlámpával jön)* Ki az?

A kopogtatás megismétlődik

Jövök már – ki az? Pedro? Ki vagy?

Kopogtatás. Pura Vicario kinyitja az ajtót – néz, mint ha nem jól látna, zseblámpa, a lábakat látjuk, Angela mezüláb

Ki az? Szűzanyám!

Sápadtan, mint egy kísértet, jön Bayardo San Roman,

maga előtt tolja Angela Vicariót, akin csak fátyolruha van, fehér kombinéja Bayardo kezében

(Előbb nem veszi észre, csak amikor kiment és visszajött, akkor látja meg őket, rájuk világít) Szólj meg, ha élsz, és nem vagy kísértet, de akkor is, ha kísértet vagy: mit akarsz? Mi történt veletek? Meghaltatok?
BAYARDO SAN ROMAN *(szelíden, de betapasztja Pura Vicario száját)* Halkabban, anyám. Visszahoztam a lányát. És köszönök mindent. *(Megbajtja magát előtte, és kezet csókol neki, visszaadja Angela fátyolruháját, aztán elmegy)*
PURA VICARIO *(a lányától)* Mi történt? Mi történt? Mi történt? Mi történt? Mi történt?

Bevilágít Angela arcába, aki fáradtan eltolja az elemlámpát, az kiesik Pura Vicario kezéből, erre kezdi el a lányát verni a vizes ruhával

41. BORDÉLY

PABLO *(bátán egy kurvával)* Most már letennélek!
KURVA 1 Még! Még!
PABLO Ne húzd! Ez fáj!
PEDRO Az a jó, ha fáj, nem igaz?
KURVA 1 Fő, hogy neked fájjon, ne nekem.

APONTE EZREDES
Nem láttatok semmit, fiúk. Nem hallottatok semmit.
SANTIAGO NASAR
Süketek és vakok vagyunk, előljáró úr.
CRISTO BEDOYA
Azt sem tudjuk, hogy kinek tetszik lenni, előljáró úr.
APONTE EZREDES
Hogyhogy nem tudjátok? Én Aponte ezredes vagyok, a falu előljárója!
SANTIAGO NASAR
Úgy érti...
APONTE EZREDES
Nem tűrök visszabeszédet!

PABLO
Most már letennélek, mókuskám. Ne játszd a részegét. Tudom, hogy nem ittál semmit. Gyere, igyál, cicabogár. *(Itatja egy laposüvegből)*
KURVA 2 *(Pedróhoz)* Nem jössz, kicsim? Olyan férfias a kinézeted.
Imádom a lapátkezedet. Gyere, fájjunk egymásnak!

APONTE EZREDES
Hány az óra? Én is mindjárt hányok.
SANTIAGO NASAR
Fél négy van, ezredes úr.
APONTE EZREDES
Pontosan?
SANTIAGO NASAR
Pontosan.
APONTE EZREDES
Ezt már szeretem. Szeretem, ha pontosan van annyi, amennyi pontosan van. Lelépni!

KURVA 1 Vigyázz a férfias kinézetűekkel, mert mikroszkóp kell a fityujukhoz.
PABLO Vigyázz a szádra. Ne bántsod az öcsémet. Akkora farka van, hogy elér egész Bogotáig.

CRISTO BEDOYA
Szeretnénk ugyanazt művelni mostantól, előljáró úr,
amit az előljáró úr művelt mostanig, előljáró úr.

KURVA 2 (*Pedróhoz*) Gyere, mi majd kinyitjuk azt a teleszkópot, és megnézzük, mi van Bogotában.
PEDRO Most nincs kedvem.
PABLO Mi van? Nem nézted? Az fel szokott húzni.
Menjek neki még egyszer?
KURVA 2 De most velem, Pablo.

APONTE EZREDES
És én mit műveltem mostanig?
CRISTO BEDOYA

Gondolom, kúrni tetszett az előljáró úrnak.
SANTIAGO NASAR
Belehatolnánk a női lélek rejtelseibe, előljáró úr.
APONTE EZREDES
(*Bedoyára*) És a püspök úr hajója?
Az elé ki fog menni, ha az ifjúság így átdorbézolja az éjszakát? Ha jól meggondolom, két és fél óra múlva megérkezik.

CRISTO BEDOYA
Kit érdekel az a disznó püspök!
SANTIAGO NASAR
Ne bántsod a püspököt.
CRISTO BEDOYA

Bocsánat. Nem tudtam, hogy a havered.

PEDRO Minek nézzem? Kívülről nem olyan.

APONTE EZREDES
(*megcsókolja Maria Alejandrina Cervantes kezét*)
A kiszolgálás, drága Maria Alejandrina Cervantes, mint mindig, most is első osztályú volt.

PABLO Lányok, csináljatok már valamit ezzel a szomorú fiúval.

PEDRO Hagyjatok. Tudod, hogy nekem most nem megy.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES
Örülök, hogy hosszú idő után ismét nálunk láttam, ezredes.

APONTE EZREDES
Téged, drága Maria Alejandrina Cervantes, mindenhová magammal vinnélek. Egy katonánál, ha hadba vonul, mindig legyen távcső, térkép és kurva.

PEDRO Kifáslizni, befáslizni...

KURVA 1 Kicsi fiam, én kifáslizlak.

KURVA 2 Én meg befáslizlak.

Ha csak erre vágysz. Vagy talán szégyelled magad?

Ha tudnád, hogy én már mit láttam életemben.

APONTE EZREDES
(*a fiúkra néz, mintha most fedezné fel őket*) Hát ezek?

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Nincs kedve, lányok, ne erőltessétek. Ezek az ikrek már csak ilyenek. Ha az egyik fel van húzva, a másik lejár.

SANTIAGO NASAR
Ezredes úr, mi volnánk a váltás.
APONTE EZREDES
Miféle váltás? Na, jóccakát!

PABLO Te drága Maria Alejandrina Cervantes. Te drága tündér.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Ezt te csak álmodtad, Pablo fiam, hogy engem átkarolsz.

APONTE EZREDES
Ha reggel nem lesztek kint a kikötőben, fiúk, ellátom a bajotokat. Nehogy szégyent hozzatok hitetlen, elátkozott falunkra még ti is! (*Eltántorog*)

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Vedd le rólam a csülködöt.

PEDRO Hogy beszélsz te az öcsémrel?

KURVA 1 Nézd, milyen harciasak.

KURVA 2 Mint két kiskakas.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Menj haza, Pablópedró. Te is Pedrópabló. Mindannyian menjetek haza.

PABLO Hazamegyek. Vár anyám.

PEDRO Vár anyád?

PABLO Vár anyám.

PEDRO Akkor az én anyám is vár.

Az Ikek el

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Na gyere, ma a királynőt kapod.

SANTIAGO NASAR És velem mi lesz?

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Ma éjjel itt mindenki kap menyasszonyt. És itt nálunk – ez szabály – minden menyasszony szűz. Ma éjjel itt mindenki azt kapja, amit megérdemel. Foglalkozz Nasar úrral, Gabriela. Légy hozzá nagyon kedves.

SANTIAGO NASAR Én ma csak teveled megyek el, Alejandrina.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Pá, sólymocsókám. Neked be kell érned az egyik udvarhölgyemmel.

SANTIAGO NASAR Velem jössz.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Hogy én kivel megyek el, azt majd én eldöntöm.

SANTIAGO NASAR Megölöm a barátomat, ha vele mész el.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES Miért nem pusztulsz már el az életemből??!

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Mit mondott?

SANTIAGO NASAR Én?

VIZSGÁLÓBÍRÓ
A hölgyet kérdeztem.

CRISTO BEDOYA (*átkarolja Santiago Nasar vállát*) Á, gyere, rá se ránts, öregem.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Hogyha itt járt ez a két alak, két akkora késsel, ami nyilván szemet szúrhatott akárkinek, akkor ezt mért nem mondta eddig nekem.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES

El tudja rólam képzelni, vizsgálóbíró úr, el tudja képzelni rólam, hogy itt jár ez a két bolond, ez a két sültbolond, és én hagyom, hogy elmenjenek, hogy megöljék ezt a fiút... Akit mindenki közül a legjobban szerettem... Ha maga ezt el tudja képzelni, vizsgálóbíró úr, akkor maga nem vizsgálóbíró, hanem...

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Hanem?

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES

Csak vége lenne már!

KURVA 2 Santiago. Mit csináljak neked? Gyöngyütűköt? Ha akarod, fejen állok. Ha akarod, fiúnak öltözök.

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES

Nem jártak itt. Nem is fognak soha. Ők ide többé be nem teszik a lábukat. Soha, soha, soha, soha, soha. Tudja egyáltalán, hogy kim volt nekem ez a... hogy kim volt nekem ez a... hogy kim volt nekem ez a...

MARIA ALEJANDRINA CERVANTES (*odaszól Bedoyának*) Gyere, Cristo.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Feladom. Feladom, feladom, feladom.

42. ÁLOM

PLACIDA LINERO Már fent vagy?

SANTIAGO NASAR Hol az aszpirin?

PLACIDA LINERO A helyén. A helyén. Minden a helyén van. Hova sietsz?

SANTIAGO NASAR Elmondjam az álmomat, anya?

PLACIDA LINERO Hova mész?

SANTIAGO NASAR A püspök elé. A kikötőbe.

PLACIDA LINERO Ugyan, miféle kikötő az. Ki se fog kötni. Minek is kötne ki?

SANTIAGO NASAR Miattam.

PLACIDA LINERO Mennyit aludtál? Hadd nézzelek.

SANTIAGO NASAR Semennyit.

PLACIDA LINERO Vigyél esernyőt. Esik.

SANTIAGO NASAR Hadd essen.

PLACIDA LINERO Hadd nézzelek. Maradj még. Nem olyan fontos az a püspök.

SANTIAGO NASAR Aludj.

43. A KONYHÁBAN

Victoria Guzman nyulat belez ki. Celia ügyködik valamit. Nasar kávézik, és nézi őket. Vad kutyaugatás

SANTIAGO NASAR Te, Celia...

VICTORIA GUZMAN A lányomhoz ne szólj.

SANTIAGO NASAR Nem eszem meg, ne féljen.

VICTORIA GUZMAN Igya meg a kávé, aztán menjen a kikötőbe.

SANTIAGO NASAR És ha nem mennék ki?

VICTORIA GUZMAN Akkor nem megy.

SANTIAGO NASAR Mi van, Victoria, bal lábbal kelt föl?

VICTORIA GUZMAN Mondom, hogy ne szóljon hozzám.

SANTIAGO NASAR Bántott téged az a nyúl, hogy élve nyúzd meg?

VICTORIA GUZMAN Ne szóljon bele abba, hogy én mit csinállok.

SANTIAGO NASAR Hú, de ki van rám hegyezve mámal!

VICTORIA GUZMAN Harapok, fiatalúr, harapok.

SANTIAGO NASAR (*Celiához*) Mi van az anyáddal?

CELIA Én nem tudom.

VICTORIA GUZMAN Ne szólj hozzá.

SANTIAGO NASAR Rossz nézni, ahogy trancsírozza azt a nyulat, Victoria.

VICTORIA GUZMAN Úgy csinálom, ahogy akarom.

SANTIAGO NASAR Talán gyűlölöd te azt a nyulat?

VICTORIA GUZMAN Én mindent gyűlölök.

SANTIAGO NASAR Úgy látszik, én itt már jót nem mondhatok.

VICTORIA GUZMAN Nem is.

SANTIAGO NASAR Tessék?

CELIA Santiago bácsi...

VICTORIA GUZMAN Hallgass, lányom.

SANTIAGO NASAR Mit mondott?

VICTORIA GUZMAN Lekési a püspököt.

SANTIAGO NASAR Maga nem jön?

VICTORIA GUZMAN Én már elég püspököt láttam.

SANTIAGO NASAR Még egyet se látott.

VICTORIA GUZMAN De nem is akarok.

SANTIAGO NASAR Na, ma nem lehet magával beszélni. Hétkor ébreszd anyámat.

VICTORIA GUZMAN Minden reggel hétkor ébresztem.

SANTIAGO NASAR Megyek.

VICTORIA GUZMAN Menjen. Isten vele.

SANTIAGO NASAR (*Celiához*) A nagykapun megyek.

VICTORIA GUZMAN Celia, itt maradsz.

CELIA De mama...

SANTIAGO NASAR Gyere, Celia, told rá a reteszt.

44. LEVÉL A VETKÖZTETÉSRŐL

ANGELA VICARIO

„...és meztláb futottam végig a parton, száműzetésem partján, huszonöt éve várok rád itt, azt mondják, veszélyes, de úgy kellett futnom, és éreztem talpamon a homok simítását, olyan volt, mintha Te lettél volna, mintha felemeltél volna könnyeden.

Jaj, amikor a nászéjszakánkon megfogtál a két erős kezettel... ha tudnád, hogy mennyire rettegtem tőled.

És az a szag, a te hónaljad, ágyékos szaga, mintha beleszúrt volna az orromba, szívyszerelmem...

Gyűlöltem azt a szagot, és most csak arra vágyom, azt keresem a tengerparti rothadt moszatban, kagylók között...

Egy hete nem ettem semmit, lázas voltam, jött az orvos, levetkőztetett volna, de én nem hagytam, nem hagytam, mert engem csak egyetlen embernek van joga levetkőztetnie, hallod, Bayardo San Roman,

hallasz engem, hallasz, csak egyetlenegynek van ehhez joga, csak egyetlenegynek!”

45. A KAPUBAN

Celia elkíséri Santiago Nasart a kapuhoz, ott Nasar hirtelen átkarolja a lányt, és belemarkol az ölébe. Celia tiltakozik, de erőltlenül

SANTIAGO NASAR Adj egy csókot.

CELIA Menjen innen.

SANTIAGO NASAR Nem lát senki.

CELIA Akkor is.

SANTIAGO NASAR Hamarosan betörlek.

CELIA Jaj.

SANTIAGO NASAR Mi van? Fájt?

CELIA Nem, csak mondani szeretnék valamit...

VICTORIA GUZMAN (*bangja*) Celia...! Celia...! Azonnal gyere vissza.

SANTIAGO NASAR Menj, ha hívnak.

CELIA Megyek.

CELIA

Amikor megfogta a csuklómat, olyan hideg volt a keze, mint egy halottnak.

SANTIAGO NASAR (*Celia után*) Egyszer úgyis elkaplak.

46. A TÉREN ÉS A KIKÖTŐBEN

CRISTO BEDOYA Hé, Santiago!

SANTIAGO NASAR Mi van, már felébredtél?

CRISTO BEDOYA Ne utálj már ennyire. Tudod, hogy nem aludtam.

SANTIAGO NASAR Ja, tényleg! Siessünk, jön a püspök.

CRISTO BEDOYA Jön a püspök?

SANTIAGO NASAR Na, ne szórakozz velem.

AMADOR ATYA Ezt már szeretem, fiúk, ezt már szeretem.

SANTIAGO NASAR Amador atya, ne haragudjon, hogy múlt héten nem mentem gyönni.

AMADOR ATYA Majd bepótolod, fiam – remélem, nem most, a téren akarsz meggyönni nekem?

SANTIAGO NASAR Lehetne?

AMADOR ATYA Valami nagy bűn terheli a lelkedet, fiam?

SANTIAGO NASAR Az a baj, hogy mostanában semmi gyönnivalóm sincs, azért felejttem el mindig.

AMADOR ATYA Ezzel ne tréfálj, édes fiam. És ne tartatok fel. Jön a püspök.

CRISTO BEDOYA Jön a püspök?

AMADOR ATYA Lehet, hogy már itt is van – valami hajókürt szolt az előbb.

CRISTO BEDOYA Á, az csak a násznép – most indult el a hajójuk. Viszi a vőlegény egész családját.

SANTIAGO NASAR Csak a szegény vőlegény maradt itt.

AMADOR ATYA Miért szegény, miért szegény?

SANTIAGO NASAR Magának magyarázzam, atyám, maga úgysem értheti.

AMADOR ATYA Mit állok itt meg veletek, mikor jön a püspök!

CRISTO BEDOYA Az ki? A püspök?

SANTIAGO NASAR Beverem a szádat. Áldjon meg minket, atyám.

AMADOR ATYA Ugyan, fiaim, hogy jövök én ahhoz. Na, isten áldjon.

LÁNY Hé, Nasar! Nasar!

CRISTO BEDOYA Ismerős?

SANTIAGO NASAR Drágám, te cukorfalat, te pézsmapatkány, te kanca, te.

LÁNY Nem jössz hozzánk reggelizni? Anyám friss jukkalepényt sütött.

SANTIAGO NASAR Ott a helyem, ahol a jukkalepényt sütik.

LÁNY Akkor várlak!

CRISTO BEDOYA Ennek a lánynak a jukkáját én is szívesen megkóstolnám.

SANTIAGO NASAR A saját jukkáddal szórakozzál.

CRISTO BEDOYA Az túl macerás.

SANTIAGO NASAR (*felkiált*) Itt a hajó!

LÁNY A hajó, a hajó! Mindjárt kiköt!

CRISTO BEDOYA Te, Santiago, kiszámoltad már?

SANTIAGO NASAR A duplája, kérlek alássan, a duplája.

CRISTO BEDOYA Minek a duplája?

SANTIAGO NASAR Hát kérlek szépen – először is úgy számolom, hogy negyven pulykát és tizenegy disznót vágtak le a násznépnek, ezenfelül négy üsző nyárson az egész falu számára, szerintem kétszázöt lárda csempészett pálinka fogyott el, továbbá majdnem kétezer üveg rum, na meg az esküvői virágok részben a templomban, részben a házban, a virágcsokrok... utálok a virágokat... nem tudom, még hogyan, de az én esküvőmön nem lesznek virágok..

YAMIL SHAIUM (*odakiált*) Kifhallak!

SANTIAGO NASAR (*visszaiüvölti*) Hamdulla!

CRISTO BEDOYA Ez mi volt?

SANTIAGO NASAR Semmi, csak egy régi vicc.

YAMIL SHAIUM Bedoya!

CRISTO BEDOYA Mit akarsz tőlem?

YAMIL SHAIUM (*Bedoyának*) Ezek keres itt és ott, keres őt, csak őt... Akar ölni...

CRISTO BEDOYA Kicsodák? Kit?

YAMIL SHAIUM Bolond Pablo és Pedro.

CRISTO BEDOYA Kit ölnek meg?

YAMIL SHAIUM Vitt vissza menyasszonyt.

CRISTO BEDOYA Egy szót se értek!

YAMIL SHAIUM Mégse üvölthettem ki nyíltan.

CRISTO BEDOYA Beszélj világosan!

YAMIL SHAIUM Egész falu csak ezt beszél.

CRISTO BEDOYA Miről?

YAMIL SHAIUM Ölni akarnak.

CRISTO BEDOYA Kit?

YAMIL SHAIUM Te sétálsz vele összevissza.

CRISTO BEDOYA Kivel?

YAMIL SHAIUM Barátok.

CRISTO BEDOYA Ki az én barátom?

YAMIL SHAIUM Te kérdezel én?

CRISTO BEDOYA Nasar? Meg akarják ölni? A Vicario fivérek? Mert Angela nem volt szűz?

YAMIL SHAIUM Na!!! És? Mondd! Tényleg Nasar volt?

CRISTO BEDOYA Te megörültél?

YAMIL SHAIUM Hát ezt meg mi lelte?
CRISTO BEDOYA Hol van? Hol van?

47. LÁNYKÉRÉS

BAYARDO SAN ROMAN
(kezében hatalmas virágcsokor) Asszonyom...
PURA VICARIO
Nem is tudom...
BAYARDO SAN ROMAN
A helyzet a következő: halálosan beleszerettem a
maga lányába.
PURA VICARIO
A lányom nem is ismeri magát.
BAYARDO SAN ROMAN
Az igaz, hogy a lány nem ismer engem, de én
ismerem őt.
PURA VICARIO
Nem tudjuk, hogy kicsoda maga.
BAYARDO SAN ROMAN
Majd megtudják, asszonyom.
PURA VICARIO
Látni szeretnénk a kedves családját.
BAYARDO SAN ROMAN
Meg fogják látni, asszonyom. Kérem, fogadja el tőlem
ezt a virágcsokrot. Pedro! Pablo! Szivart?
PURA VICARIO
Maga ismeri a fiaimat?
BAYARDO SAN ROMAN
Hogy én ismerem-e a maga fiait? Hiszen a legjobb
barátaim.
PABLO
Vehetek, anya?
PURA VICARIO
Felőlem.
PEDRO
Köszönjük szépen.

*Az Ikrek illedelmesen vesznek a szivarból. A három
férfi rágyújt.
Száll a füst*

48. A JÓ BARÁT KIHALLGATÁSA

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Nem akarja azt mondani, hogy maga nem tudta,
hogy Santiago Nasar elvette Angela Vicario szüzességét?
CRISTO BEDOYA
De nem vette el!
VIZSGÁLÓBÍRÓ
Mindenki tudja, hogy Santiago Nasar, ha találkozott
egy lánnyal, már csak elvből is megpróbálkozott –
és többnyire sikerrel tette.
CRISTO BEDOYA
De Angelával nem próbálkozott.
VIZSGÁLÓBÍRÓ
Honnan tudja?
CRISTO BEDOYA
Tudom.
VIZSGÁLÓBÍRÓ

Ez kevés.

CRISTO BEDOYA

Nem is lett volna alkalma. Az a lány soha nem volt
egyedül.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Szomorú, szomorú.

CRISTO BEDOYA

Micsoda?

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Soha nem fogjuk megtudni.

PURA VICARIO

Szép virágok.

BAYARDO SAN ROMAN

A legszebbek.

PURA VICARIO

Ebben az évszakban.

BAYARDO SAN ROMAN

Hát, elég messze kellett küldetnem érte.

PABLO

Te, Pedro, ez baromi erős.

PEDRO

Nekem jó. Te leszívod?

PABLO

Mért, nem kell?

BAYARDO SAN ROMAN

Uraim, a szivart nem tudózzuk le. Nem, nem, uraim, a
szivarnak a fejet és nem a tüdőt kell átjárnia. Enged-
jék le a füstöt a garatukba, majd fújják ki az orrukon
– hagyják, hogy egész szájpadrólásukat betöltse, harap-
ják a füstöt, uraim, harapják – de ne a szivart harap-
ják, hanem a füstjét. És ne nagyon nyálazzák össze a
végét, uraim, mert akkor, mondhatni, szétmállik, és
főzelék lesz belőle. És kéretik, uraim, nem a padlóra
köpni. Valamint felhívnám szíves figyelmüket arra,
hogy a szivart nem illik elnyomni. Asszonyom – nem

próbálja meg?

PURA VICARIO

Minálunk ez nem szokás.

BAYARDO SAN ROMAN

Itt az ideje, hogy bevezessük, asszonyom. Engem va-
lósággal felfrissít.

PURA VICARIO

Isten bizony, nem tudom, mit gondoljak.

Bayardo tüzet ad neki

CRISTO BEDOYA

Santiago!! Hogy tud valaki így eltűnni?

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Arra ment.

CRISTO BEDOYA

Az előbb még itt volt.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Mondom, arra ment.

CRISTO BEDOYA

Lehet, hogy elment ahhoz a lányhoz, aki meghívta
jukkalepényre. Vagy hazament átöltözni. Megnézem,
otthon van-e.

*Pablo és Pedro felállnak, kezükben a késsel, de a
Vizsgálóbíró rájuk szól*

VIZSGÁLÓBÍRÓ Egy pillanat, fiúk, egy pillanat. Még nem ti jöttök.

PABLO

Az a rohadék. Mindig megússza.

PEDRO

Már hogy úszná meg, hiszen halott.

PABLO

Figyeld meg, ez most is kitalál majd valamit.

PEDRO

Megölöm. Megölöm. Elvette a családunk becsületét.

PABLO

Nyugi.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Üljetek vissza, fiúk, a helyetekre. Majd szólítanak.

PABLO

Hol van? Hova lett?

49. A KULCS

FLORA MIGUEL Gyere be.

PEDRO

Én?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Dehogy.
SANTIAGO NASAR Kulcs?
VIZSGÁLÓBÍRÓ Kulcs.

APONTE EZREDES

Milyen kulcs?

PABLO

Ez is itt van?

APONTE EZREDES

Ezek megvesztek.

FLORA MIGUEL Gyere be.

PABLO

Én?

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Mindenki kussoljon. Pardon. Pardon. Pardon. Kuss.

SANTIAGO NASAR *(Flora Miguelnek)* Már fent vagytok?

FLORA MIGUEL Gyere be.

SANTIAGO NASAR Nem zavarok?

FLORA MIGUEL Mondom: gyere be.

CRISTO BEDOYA

Hát ott tűnt el!

PEDRO

Kuss.

CRISTO BEDOYA

De senki se látta bemenni!

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ezt tudjuk. Köszönöm.

CRISTO BEDOYA

Nem is volt ott!

FLORA MIGUEL Szóval eszedbe jutottam?!

SANTIAGO NASAR Mi baj? *(Át akarja ölelni, de Flora Miguel elhárítja)* Kedvesem...

FLORA MIGUEL Soha többé nem akarlak látni!

SANTIAGO NASAR Tessék?

FLORA MIGUEL Gyűlöllek!

SANTIAGO NASAR Mit beszélsz? Decemberben esküszünk! Flora!

FLORA MIGUEL Nagyon jól tudod, te kurvapeccér! Sohasem megyek hozzád feleségül! *(Odadobja neki a dobozt a képeslapokkal, amelyek szétszóródnak a földön, aztán kimegy, és bevágja maga után az ajtót)*

SANTIAGO NASAR *(nem érti)* Ez mi volt? *(Szedegeti össze a képeslapokat)*

APONTE EZREDES

Ha nem kapok egy kávé, itt helyben elalszok.

ARMENTA

Hozom, ezredes úr. Tejjel?

APONTE EZREDES

Isten ments! Nem magához szóltam.

50. KÁVÉ

PABLO

Tényleg, Pedro, ugorjunk be Prudenciához!

SANTIAGO NASAR De mért?

PEDRO

Nem.

PRUDENCIA COTES

Itt a kávé, fiúk, jó erős. Hajtsátok fel, és menjetek.

A becsület nem várhat.

VIZSGÁLÓBÍRÓ

Ez sokkal korábban volt.

PEDRO

Nem iszom kávé. Menjünk.

PABLO

(szürcsöli a kávé) Prudencia, arany kezéd van.

SANTIAGO NASAR Nem értem.

PEDRO

Megint elkezdett fájni.

PABLO

Menj, borogasd be.

PEDRO

Hogyne, hogy aztán meglójj.

PABLO

Meg vagy veszve.

PRUDENCIA COTES

A becsület nem várhat.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ez sokkal korábban volt. Hajnalban.
Hajnali fél ötkor. Amikor kel föl a nap.

PABLO
Mi köze ahhoz magának?
PRUDENCIA
Hagyd békén, ne szólj hozzá.

APONTE EZREDES
Prudencia, Prudencia.

PABLO
Valami nem tetszik a menyasszonyomon, ezredes úr?

APONTE EZREDES
Én is kérek kávét.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Még nincs itt az ideje.

51. AZ UTOLSÓ SANSZ

FLORA MIGUEL (*kintről üvölti*) Öljék csak meg! Pusztítsák el! Forduljon fel!

NAHIR MIGUEL Hallgass, lányom.

SANTIAGO NASAR Nem értem.

NAHIR MIGUEL Nyilván te is tudod, mi készül.

SANTIAGO NASAR Honnan tudnám?

NAHIR MIGUEL Mindenki tudja a faluban.

SANTIAGO NASAR Én nem tudom.

NAHIR MIGUEL Az ikrek meg akarnak ölni.

SANTIAGO NASAR Miféle ikrek?

NAHIR MIGUEL A Vicario testvérek.

SANTIAGO NASAR A Vicario testvérek?

NAHIR MIGUEL Nem csinálnak titkot belőle. Az egész falu látta a késeiket. Ott várnak rád Armentánál.

52. A TÉR, A TEJBOLT ÉS A KAPU

PABLÓ
(*alig lehet megfőkezni*) Csak gyere, gyere már!

SANTIAGO NASAR (*nem hallja, amit az Ikrek beszélnek*) Armentánál?

PEDRO
Mi van, beszartál?

PABLO
A kis úrifiú.

PEDRO
Rohadt arab.

PABLO
Koszor arab.

SANTIAGO NASAR Mi történt?

PEDRO
A nyálas disznó!

PABLO
Mindjárt jön.

ARMENTA
Meg kell bolondulni.

APONTE EZREDES
Hallgass, asszony.
ARMENTA

Nem vagyok a maga felesége, hogy így beszéljen velem.

APONTE EZREDES
Köszönöm. Csönd.

ARMENTA
Ebbe meg kell bolondulni.

NAHIR MIGUEL Szóval ez a nagy helyzet, fiam.

SANTIAGO NASAR Meg akarnak ölni?

NAHIR MIGUEL Nem az én dolgom, fiam. Nem tudom, hogy elkövetted-e vagy nem...

SANTIAGO NASAR Hogyhogy elkövettem?

NAHIR MIGUEL Van egy arab mondás: „Az idő kard, ha nem te őt, ő vág le téged.” Maradj itt.

PABLO
Kiharapom a szívét!

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Ezt a hangot mellőzzük.

PEDRO
Maga fogja be a száját.

APONTE EZREDES
Elképesztően viselkedtek, fiúk.
Nagyon csalódtam bennetek.

SANTIAGO NASAR Most megyek, Nahir.

NAHIR MIGUEL Te tudod, fiam.

CRISTO BEDOYA
(*alig hallhatóan*)
Ne menj.

PEDRO
Gyere csak.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ebben az időpontban hányan tartózkodtak a téren?

APONTE EZREDES
Hozzávetőleg nyolcvan ember...

VIZSGÁLÓBÍRÓ Nyolcvan ember...

APONTE EZREDES
Lehet, hogy több, lehet, hogy kevesebb. Nem számoltam meg őket.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Esett az eső, és mégsem széledtek szét.

APONTE EZREDES
Dehogyan esett. Ragyogóan sütött a nap.

PEDRO
Ilyen meleg februárt, őcskös.

PABLO
Mindenki fogja be a száját.
PEDRO
Mikor jön már?
PABLO
Ne félj, jönni fog.

SANTIAGO NASAR Ez az egész olyan hihetetlen.

CRISTO BEDOYA
Santiago!
APONTE EZREDES
Ne ilyen hangosan!
CRISTO BEDOYA
Én hiába szoltam magának, maga még visszament,
hogy megigya a rohadék kávéját!
APONTE EZREDES
Mi ez a hang?

VIZSGÁLÓBÍRÓ Visszament?

APONTE EZREDES
Visszamentem.

PLACIDA LINERO Itthon van a fiam?
CELIA Most jött haza.
PLACIDA LINERO Nincs a szobájában.
CELIA Láttam bejönni. Egy rózsza volt nála.
PLACIDA LINERO Egy rózsza?

PEDRO
Látod már?
PABLO
Gyáva szar – nézd csak: ott fut.
ARMENTA
Ne arra! *(Belekapaszzkodik Pedróba)*

PEDRO
Ott van!
PABLO
Futás!

VIZSGÁLÓBÍRÓ Most mit áll itt? Fusson!
SANTIAGO NASAR Én?
VIZSGÁLÓBÍRÓ Fusson!

Armenta kapaszkodik Pedróba, aki hiába próbálja lerázni

PEDRO
Nézzenek oda.
(Armentának, balkan, nyugodtan – addig úgy álltak, mint a Laokoón-szoborcsoport)
Engedjen el, Armenta néni. Dolgom van.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Engedje el.

ARMENTA
Nem engedem.
APONTE EZREDES
Engedje el. Mit őrjög?
ARMENTA
Nem engedem.

APONTE EZREDES
Ezt azért nem kellett volna, fiúk.

PABLO
Maga ne szóljon bele. Most mi jövünk.
PEDRO
Ne bántsod az ezredest.

Santiago Nasar ott áll, bénultan

AMADOR ATYA
Soha nem fogom magamnak megbocsátani,
atyám... teremő istenem...
Én is tudtam, mint mindenki más, és amikor
megláttam őket, egyszerűen szégyelltem volna,
én, a gyóntatója, én, hogy, meg annyi dolgom volt,
Istenem, meg kell értened, ki értené meg,
ha te nem...
APONTE EZREDES
Ez is a diliházban végezte.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Akkor lássuk a medvét.

PLACIDA LINERO
Mikor jött haza?
CELIA
Az előbb.
PLACIDA LINERO
Nem találom – talán felment?
CELIA
Anyám is látta. Fölment.

PABLO
Állj meg, hallod?
PLACIDA LINERO Gyorsan, a kapuhoz!

VICTORIA GUZMAN
Zárva van.

PLACIDA LINERO Nincs zárva.
CELIA Nincs zárva, anya, én hagytam nyitva.
PLACIDA LINERO Bejön ez a két nyomorék – te látod a fiamat?

SANTIAGO NASAR
Anya!
PABLO
Szembe babám, ha szeretsz.
PEDRO
Kerítsük be.

APONTE EZREDES
Milyen jól fut a fiú.
CRISTO BEDOYA
Menekülj!

VIZSGÁLÓBÍRÓ Csönd. Látni akarom.

PLACIDA LINERO
Mért ugatnak a kutyák?

PEDRO Gyere.
 PABLO Nesze.
 PEDRO Döggölj meg.
 PABLO Még.
 PEDRO Hallod? Sír.
 PABLO Inkább olyan, mintha mosolyogna.
 PEDRO Te, öregem, ez nem is könnyű.
 PABLO Milyen puha itt oldalt a combja.
 PEDRO Ne rugdoss, hé!
 PABLO Nézzenek oda. Megütött.
 PEDRO Élsz még? *(Szűr)*
 PABLO *(zibálva szűr alulról)* Te, ez még mindig él.
 PEDRO Érzed ezt a szagot?
 PABLO Jézusom, de büdös.
 PEDRO Oldalt szúrd.
 PABLO Mért nem akar ez elesni?
 PEDRO Néz rám.
 PABLO Ne nézz a szemébe.
 PEDRO Ez rám néz.
 PABLO Hova nézzen. Te csak szúrj, öcskös.
 PEDRO Néz engem, avval a buta szemével.
 PABLO Szerintem most már megdöglött.
 PEDRO Az istenit... *(Raugrik, szűr)* Élsz még?
 PABLO A szívébe, szúrj a szívébe!
 PEDRO Próbálom, de lecsúszik a bordájáról!
 PABLO Akkor engedj oda. Cseréljünk helyet.
 PEDRO Te, vigyázz, meg ne csússz. Nagyon síkos lett a vérétől a kő.

PLACIDA LINERO
 Fiam! Maradj a szobádban!
 APONTE EZREDES
 Mennyit kibír az emberi szervezet.
 CELIA
 Én tehetek róla.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Ennyi?

PEDRO Mit vigyorogsz, mi?
 PABLO A rohadt lilimotipró arab!
 PEDRO A szarrágó. Nesze.
 PABLO Még.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Elég lesz.

PEDRO Adj neki.
 PABLO Nesze.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Vezessék el őket.

PEDRO *(szűrás)* Gyerünk. Még.
 PABLO *(szűrás)* Most megkapod, te nagyfaszú.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Tizedes.

LEANDRO PORNOY Igenis.

VIZSGÁLÓBÍRÓ Vezesse el őket.

LEANDRO PORNOY Elég volt, fiúk.

PEDRO

Kuss.

PABLO

Itt van ez is? Kérsz te is?

LEANDRO PORNOY

Adjátok ide szépen a késeket.

Szűrnek mindketten

PEDRO Még egyet.
 PABLO Húzd ki belőle,
 most már nem él.
 PEDRO A rohadt életbe!
 PABLO A kurva életbe!
 PEDRO Figyelted, mit csinált?
 PABLO Mozog a szája.

Fejébe döfnek

LEANDRO PORNOY

Szépen ideadjátok a késeket, fiúk.

PEDRO Ne jöjjön közelebb, tizedes, mert pörköltet csinálunk magából.

LEANDRO PORNOY
Hagyjátok abba, fiúk.

PABLO
Fáradt vagyok. Jaj, olyan fáradt vagyok. Ennyire még
nem voltam soha fáradt.

A kések kiesnek a kezükből

*Santiago Nasar feltápáskodik a földről, és a beleit
fogva támolyogni kezd hazafelé.
Lassan vonszolja magát. Mindenki őt nézi*

53. A TOMBOLA

*Ott állnak egymással szemben Bayardo San Roman és
Angela Vicario.
Csönd*

VIZSGÁLÓBÍRÓ
Gyerünk. Az ismerkedést. Gyorsan.
BAYARDO SAN ROMAN
Annyi itt a rendetlenség.
VIZSGÁLÓBÍRÓ
Lehet kezdeni.
BAYARDO SAN ROMAN
Mi a pálya itten, kisasszony?

Angela nem válaszol

Úgy értem, mire megy ki ez a nagy-nagy felhajtás?

Angela nem válaszol

Látom, sok a nép, megy a bolt... Esetleg árusítani tet-
szik valamit itten?

Nincs válasz

Nagyon jó, szeretem a hallgatag leányokat.
(*Az Angela nyakában lógó jegyfűzérhez nyúl*)

ANGELA VICARIO
Vigye innen, kérem, a kezét!
BAYARDO SAN ROMAN
Bocsánat!

AMADOR ATYA
Az a helyzet, drága fiam, hogy a múlt évi árvíz
áldozatai számára gyűjtünk.

BAYARDO SAN ROMAN
Szóval árvíz volt itten, azt mondja, tisztelendő atyám?
AMADOR ATYA

Úgy van, fiam. És ezek itt a tombolajegyek.
BAYARDO SAN ROMAN

Akkor már megkérdezném ettől a csinos kislánytól,
hogy mibe van egy.
AMADOR ATYA

Válaszoljon, Angela kedves. Nem harap az
idegen úr.

BAYARDO SAN ROMAN
Dehogynem harapok.
Már ezt nem jól mondta.

ANGELA VICARIO
(*kelleetlenül*) Tíz pesó.
BAYARDO SAN ROMAN

Az sok, az túl sok. Adjon egyet. Tudja, mit? Adjon
rögtön kettőt. Hogy mennyit mondtam?
Jaj, de bolond vagyok, most jut eszembe, hogy tizen-
kettőt akartam kérni. Az százhusz összesen, nem igaz?
Még mindig van? Ez meglep – hát hány sorsjegyet ír-
tak ezek a drága kis kacsók? Döbbenetes ez a szorga-
lom: mennyi is van itt? Kilencvenkilenc? Nahát – pont
ennyi pénz van nálam. Köszönöm, kisasszony, sokat
segített. (*Zsebre gyűri a sorsjegyeket*)

Hogy lehet valaki ilyen szép és ilyen szívtelen?

Gratulálok, kisasszony.

ANGELA VICARIO

Mihez?

BAYARDO SAN ROMAN

Ön máris nyert!

ANGELA VICARIO

Tessék?

BAYARDO SAN ROMAN

Gratulálok.

Angela Vicario hallgat

Hogy ilyen szigorú. Szép és szigorú.

ANGELA VICARIO

Én nem nyerhetek, uram, mert a teljes jegybevétel az
árvízkárosultak számára van fenntartva. Amit itt vásá-
rolni lehet, az mind az árvízkárosultak számára van
fenntartva.

BAYARDO SAN ROMAN

Tessék? Hogyan? Az árvízkárosultak számára? És a
szívkárosultak számára hol van a tombola?

ANGELA VICARIO

Szívkárosultakról nem tudok.

BAYARDO SAN ROMAN

Ó, milyen édes, mennyire édes ön, kisasszony!

ANGELA VICARIO

Ne haragudjon, uram, de feltartja a többieket.

BAYARDO SAN ROMAN Aha, a többiek. Csak tessék,
tessék! Aki szerencsés, az megkaphatja!

Azé lesz, aki a szerencsés számot kihúzza!

AMADOR ATYA A szerencsés nyertes a kilencvenhe-
tes számú sorsjegy birtokosa.

BAYARDO SAN ROMAN Csak tudnám, ki lesz az.
Nézzük csak, nézzük – itt van a zsebemben, mennyit
tetszett mondani? Mennyit tetszett mondani? Hogy a
kilencvenhetes sorszám nyerte a főnyereményt? Ez igaz?
Tényleg? Nézzük csak, nézzük: ez nem az, ez sem az...
(*Közben a zsebéből földre szórja az elhasznált sorsje-
gyeket*)

Eközben Angela eltűnik

Megvan! Tessék, mindenki láthatja! Az enyém a baba!
Köszönöm szépen!

AMADOR ATYA Az egylet nevében köszönjük a bő-
kezű támogatást

BAYARDO SAN ROMAN (*csak most veszi észre, hogy
Angela eltűnt*) Sebaj! Úgyis megszerezlek.

54. AZ UTOLSÓ LEVÉL

ANGELA VICARIO

„Nézze, Bayardo, most tényleg haragszom Magára. Ez lesz az utolsó levelem. Immár huszonhat éve írok magának, számolja össze, hogy az mennyi, és Maga még arra sem méltat, hogy azt mondja, bikkmakk? Nem bánom, ha megöregszem, nem bánom, ha kihullanak a fogaim, nem bánom, szép kedvesem, ha kihullik a hajam, nem bánom, azt sem bánom, ha megereszkedik a hasam, ha a combjaim visszeresek lesznek, ha ráncos lesz a bőröm, mint az elefánté, ha a bokám olyan lesz, mint egy vén fatörzs, csak még egyszer lássalak...”

Jön az öreg Bayardo San Roman, kezében a levelekkel, amelyeket Angela küldött neki

BAYARDO SAN ROMAN
Itt vagyok.

Santiago Nasar a beleit magával vonszolva próbál hazajutni. Mielőtt belépne a házba, valaki odakiált neki

55. A KIÁLTÁS

EGY NŐI HANG Mi történt veled, Santiago fiam?
SANTIAGO NASAR Megöltek, Wene néném!

*Bayardo San Roman és Angela Vicario,
két öreg ember áll egymással szemben, a kezük lassan
elindul egymás felé, rebbenő ujjakkal megtapintják
egymás arcát*

SÖTÉT

1999